

Īsziņas

Dāvana novada svētkos

20. jūlijā notika "komanda.lv" 1. līgas mačs starp "Balvu Sporta centra" un FK "Staičeles Bebri" futbolistiem. Šī spēle atstāja pēdas Balvu futbola vēsturē, jo maču ar mūsu futbolistu dalību līdzjutēji pirmo reizi varēja redzēt televīzijas ekrānos. Turklāt balvenieši ne tikai izcīnīja pirmo uzvaru 1. līgā, pretiniekus pārspējot ar rezultātu 3:2 (vārtus guva Edmunds Kokorevičs, Vadims Šnegovs un Rihards Ščogols) un spēcīgo komandu konkurencē ļaujot izkļūt no pēdējās vietas un pakāpties uz 11. vietu, bet gūtais panākums bija arī lieliska futbolistu dāvana Balvu novada svētkos!

Nākamo maču "Balvu Sporta centrs" aizvadīs pret "Preiļu BJSS" - 28. jūlijā pulksten 17 Gulbenes pilsētas stadionā. Tā būs ļoti svarīga spēle, jo labvēlīga scenārija gadījumā "Balvu Sporta centrs" var pacelties uz 9. vietu 12 komandu konkurencē. Tam vajadzīga uzvara, kā arī jācer, ka turnīra tabulas tuvākie konkurenti neizcīnīs punktus! Turam īkšķus!

Erudīcijas spēle Kubulos

28. jūlijā plkst. 12.00 Kubulu pagasta kultūras namā ikviens interesents aicināts uz erudīcijas spēli "Prāta spēles: simtgades kauss". Turnīrs norisinās visa gada garumā ar 20 spēles posmiem visā Latvijā: Latgalē, Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē un Rīgā un lielo finālu rudenī. Prāta spēles ir lieliska iespēja interesanti un aizraujoši pavadīt laiku un kopā ar saviem draugiem, kolēģiem vai ģimeni uzzināt daudz ko jaunu par Latviju. Tā nav orientēta uz profesionāļiem, bet paredzēta ikvienam, lai bagātinātos un labi pavadītu laiku.

Degvielai būs papildu marķējumi

Jaunās etiķetes redzēsīm uz degvielas bākas vāciņa transportlīdzekļiem, kuri tiks ražoti sākot no šī gada oktobra, transportlīdzekļa rokasgrāmatās, kā arī degvielas uzpildes stacijās un automašīnu tirdzniecības vietās. Benzīna tipa degvielai etiķete būs apaļā formā, kur "E" norādīs uz etanolu, bet dīzeļdegvielai būs kvadrātveida etiķete, kur "B" norādīs, ka dīzeļdegviela satur bioloģisko dīzeļdegvielu.

Gaismas svētki aizvadīti

Pasaku valstībā. Sestdienas rīts noteikti patika piecgadniekiem, kuri kopā ar krustvecākiem un vecākiem lepni devās gājienā, lai Lāča dārzā svinētu Bērņības svētkus. Pirmajā pieturas vietā viņi tikās ar Balvu Vilku un Sarkangalvīti (foto), kuri, kā izrādās, sadzīvo labi. Par to bērni pārliecinājās visas dienas laikā. "Ja ļoti tic pasakām, tās piepildās," solīja Balvu Vilks. Un piepildījās arī!

Edgars Gabranovs

Nedēļas nogale Balvu novada ļaudīm un ciemiņiem atmiņās paliks kā svētki ar dažādiem pasākumiem dažādām gaumēm. Tiesa, viedokļi par svētkiem ir tikpat daudzveidīgi, sākot ar sajūsmu, ka viss izdevies labāk, nekā plānots, un beidzot ar kritiku, ka mājražotāju bijis maz, tualetēm durvis neslēgušās

ciet, par daudz dziedāts svešvalodās un bērnu atrakcijas varējušas būt bez maksas. "Kā nu ne, ja tie ir svētki! Bet man, lai bērns izskrietos trijās atrakcijās, nācās samaksāt 6 eiro," sūkstījās kāda mamma. Neizpalika arī citādas pārdomas, turklāt, redzot bērnu smaidus, negribētos piekrist, ka viss labais un jaukais jānopeļ...

Turpinājums 6., 7. lpp.

Nākamajā Padugunī

● **Vai darbi paveikti kvalitatīvi?** Iedzīvotāji sūdzas par iztīrīto peldvietu

● **Koka atzari septiņās paaudzēs** Dzimtas stāsti

Izmēģinājumi Viļānos.

5. lpp.

"Balvu vilciņa" deļotāji.

4. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 117 dienas!

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

“Vaduguns” 13. jūlija avīzē aicinājam lasītājus nākt talkā un palīdzēt mums apzināt stiprās dzimtas Balvu, Viļakas, Baltinavas un Rugāju novados, kā arī Balvu un Viļakas pilsētās, jo realizējam projektu “Ziemeļlatgales dzimtu spēka stāsti Latvijai”. Atsaucība bija liela, cilvēki iegriezās redakcijā, zvanīja un ieteica, par ko mums būtu jāuzraksta. Par stiprām dzimtām uzzinājām arī sarunās Balvu novada svētkos, uz kuriem bija sabraukuši cilvēki no pagastiem. Pēc aptaujas apkopojām viedokļus un vēlreiz pārlicinājāmies, cik daudz stipru ģimeņu vairākās paaudzēs dzīvo mūsupusē. Projekts ļaus iemūžināt patiesās vērtības - paaudžu pēctecību, fiksējot gan senākus, gan mūsdienīgus mirkļus “Vadugunī”. Dzimtu stāsti būs apliecinājums tam, kā viss mainās - laiki, paaudzes, politiskās iekārtas, apģērbi, mode, darba rīki, pārvietošanās līdzekļi, jā, arī lauku ainavas. Nemainīga vērtība ir tikai ģimene - dzimta, kas ikvienam dod spēku darboties. Par pirmo stipro dzimtu lasītāji uzzinās jau 27. jūlijā.

Materiāls ir sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Latvijā

Sasauc krīzes vadības padomes sēdi. 23. jūlijā sasauc Krīzes vadības padomes sēdi, kuras laikā visi iesaistītie dienesti izvērtēja situāciju Valdgales novadā un lēma, vai lūgt starptautisko palīdzību. Iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis norādīja, ka “šāds mehānisms ir izmantojams, tā ir brīvprātīga palīdzība kaimiņvalstīm, arī Latvija ir devusies palīgā citām valstīm, piemēram, likvidēt plūdus.” Ugunsgrēka vietā sūnas un kūdra gruzd metra dziļumā, tāpēc nevar riskēt, sūtot iekšā glābējus.

Tik silts ūdens jūrā - pirmo reizi. Svētdien Jūrmalā ūdens temperatūra paaugstinājās no plus 22 grādiem ritā līdz pat plus 26 grādiem vakarā. Tik silts ūdens Rīgas līča dienvidos ir pirmo reizi pēdējo gadu laikā.

Pārbauda “Positivus” dalībniekus. Salacgrīvā noslēdzās trīs dienas ilgušais mūzikas festivāls “Positivus”. Valsts policija svētdienas vakarā Salacgrīvā pārbaudīja alkohola līmeni izelpā katram transportlīdzekļa vadītājam, kurš izbrauca no festivāla oficiālās autostāvvietas.

Plāno ienākt Latvijā. Latvijā plāno ienākt pasaulē lielākā tūrisma un izklaides kompānija “TUI”. Tās ir ļoti labas ziņas ceļotājiem, jo pavērtos iespējas par draudzīgākām cenām nokļūt tālos un eksotiskos galamērķos. “TUI” grupai bez ceļojumu aģentūrām pieder arī sešas aviokompānijas ar apmēram 150 lidmašīnu floti, kā arī krūza kuģu līnijas un vairāk nekā 300 viesnīcas un kūrorti visā pasaulē.

Sāks vērienīgu projektu. Latvijas Organiskās sintēzes institūts sāks pretepilepsijas zāļu kandidātvielas attīstības projektu, pēc sekmīgas īstenošanas projekta vērtība tiek lēsta aptuveni 30 miljoni eiro. Sākotnēji tika strādāts pie atmiņu uzlabojošas vielas, tomēr pētniecības procesā fokuss mainījās uz epilepsijas ārstēšanu, jo iegūtie rezultāti bija pozitīvi un epilepsijas ārstēšanai trūkst efektīvu līdzekļu.

Uzsāk pārbaudi. Valsts policija sākusī pārbaudi pēc žurnālistu publicētajiem materiāliem par Ventspils mēra Aivara Lemberga meitas ofšoru tīklu. Ar iesniegumu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā par Baltijas pētnieciskās žurnālistikas centra “Re:Baltica” publikāciju vērsās Rīgas domes deputāts, bijusī KNAB amatpersona Juris Jurašs. Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldē sāka resoriskā pārbaude.

Liels skatītāju skaits. Jelgavā, Lielupes plavā notikušo grupas “Prāta vētra” koncertu apmeklēja 28 000 skatītāju. “Prāta vētra” šovasar dodas Latvijas turnejā, kura tika atklāta ar uzstāšanos 21. jūlijā Jelgavā.

(No interneta portāla www.tvnet.lv)

Medņevas pagastā

“Mēs sanākam kopā ermoņikās!”

Zinaida Logina

21. jūlijā Medņevā jau trīspadsmito reizi aizvadīts pasākums “Ermoņiku skaņas”, kurā piedalījās aptuveni sešdesmit dziedātāju un muzikantu, klātesot vairāk nekā četrsimt skatītājiem un klausītājiem.

Pasākums sākās ar svinīgu gājienu, priekšā zirga pajūgā vedot cienījamos muzikantus. Jau pagājušajā gadā, domājot par šo notikumu, tautas nama vadītāja Skaidrīte Šaicāne sacerēja himnu - vispirms dzima mūzika, tad radās vārdi: “Ir jūlijs, pats vasaras vidus, / Jūlijs, kad smaržo siens, / Mēs sanākam kopā / Mēs sanākam kopā ermoņikās...”.

Pasākuma atklāšanā šo himnu spēlēja un dziedāja kapelas “Egle” dalībnieki, tā izskanēja, visiem stāvēot kājās. Viļakas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels savā uzrunā teica, ka pasākumu pareklamējis pat kapusvētkos, jo zinājis, - šeit viss tiek darīts atvērtām sirdīm, ar lielu mīlestību. Folkloras kopas “Sēļu muižas muzikanti” vadītāja Iveta Dukaļska atzina, ka Medņevā ierodas paši labākie tautas muzikanti, jo sliktu vienkārši nav. “Ļoti ceru, ka šī labā tradīcija, šie svētki nodzīvos līdz trīsdesmit gadiem, jo muzikants, tāpat kā prāvests, ārsts un skolotājs ir cienījams un godājams amats,” teica I. Dukaļska. Visus sveica arī pagasta pārvaldes vadītājs Juris Prancāns, atzīstot, ka šo vakaru daudzi gaidījuši ar nepacietību: “Garmoška ir instruments, ko spēlēja mūsu tēvi un vectēvi, spēlēja talkās, spēlēja vakaros, un to spēlēja joprojām - tas paliek arvien populārāks.” Pasākumu vadīja, arī ģitāru spēlēja aktieris Juris Hiršs. Uz Medņevu spēlēt brauca no Rīgas, Rēzeknes, Salnavas un daudzām citām vietām, arī apmeklētāju dzīves vietu ģeogrāfija bija ļoti plaša. Maija uz Medņevu no Rankas devās jau ceturto reizi, lai muzicētu kopā ar meitu Ivetu, kura tagad dzīvo Medņevā. “Ermoņiku un akordeonu spēle man patīk visu dzīvi, tāpēc braucu. Viss šeit ir sapušķots, mūs cienā, jūtam, ka esam gaidīti, pie jums ir visforšāk, par ko paldies Skaidrītei,” teica Maija. Nikolajs Zaharovs uz Medņevu, dzimto vietu, jau ceturto gadu mēroja ceļu no Rīgas. Viņš muzicē arī folkloras kopā “Zemundes muižas muzikanti” - tūristus iepriecina ar latviešu folkloru. Viņš Medņevā spēlēja gan viens, gan kopā ar citaras un bubina jeb tamburīna spēlētājiem. Antons Savickis no Kaunatas uz ermoņiku saietiem brauc jau vairākus gadus, jo te satiek draugus un domubiedrus. “Jo vairāk braucu, jo vairāk paziņu. Vienam jauns instruments, citam - jauna dziesma vai apmeklēti citi pasākumi. Mums savas runas. Lai varētu tikt uz Medņevu, remontēju savu harmoniku, atdevu 200 eiro,” teica Antons Savickis, paužot prieku par labo uzņemšanu. Katrs dalībnieks dāvanā saņēma sarkanu cepurīti ar uzrakstu “Ermoņiku skaņas Medņevā”, kā arī maizes klaipu. Laukumā pie pagasta bija novietota izpušķota estrāde, kuru šurp pārveda Antons Šaicāns un Imants Circenis, piepalīdzot Pēterim Apsītim. Tās krāsošanā piedalījās Antra un Alise Prancānes, Betija Brokāne, kuras vija ozola

Foto - Z. Logina

Gājiens. “Ermoņiku skaņas” sākās ar svinīgu gājienu, kur priekšā soļoja tautas muzikantu tradīciju glabātāja, folkloras kopas “Sēļu muižas muzikanti” vadītāja Iveta Dukaļska no Mazsalacas (no kreisās), Antons Savickis no Kaunatas, kurš Lietuvā, Šauļos piedalījies Vispasaules ermoņiku festivālā un Medņevas tautas nama vadītāja Skaidrīte Šaicāne. Gājiensā deva arī Viļakas kapela “Atzele” ar vadītāju Ilonu Bukšu.

Foto - Z. Logina

Zirga pajūgā - cienījami muzikanti. Sapucētā zirga pajūgā Rudīte Zelča atzināja Nikolaju Zaharovu, Irēnu Znūteņu un Pēteri Beļinski.

Laimē divriteni. Kā vilinājums pie skatuves stāvēja velosipēds un citas dāvanas, gaidot laimīgos uzvarētājus. Loterijā laimīgā roka izrādījās Jānim Novikam, un velosipēds atceļoja uz Balviem. Tā kā Jānim šāds braucamrīks jau ir, turklāt šis ir sievišķīgi rozā krāsā, ar to turpmāk brauks viņa kundze.

Foto - no personīgā arhīva

vītnes, laukuma rotāšanā čakli strādāja Biruta Slišāne, Anna Medne un Ligita Brokāne. “Izbaudīju, cik daudz sagatavošanas darba jāpieliek, lai pasākums notiktu,” teica Skaidrītes māsa Anita Logina no Lielvārdes. Viņa par godu šim notikumam pat nēmusi atvaļinājumu. Antons Šaicāns darija alu, īpašu torti ermoņikas formā uzcepa Māriete Duļbinska. “Prieks, ka vienmēr laiku atrod un ierodas novada vadītājs Sergejs Maskimovs, kurš šoreiz uzdāvināja svečturi kā simbolisku

ermoņiku kausu. Bez palīgiem, bez saviem čaklajiem rūķīšiem es nebūtu nekas, paldies viņiem par darbu!” teica Skaidrīte Šaicāne. Uz ugunsкура vārijās garda zupa, un par to rūpējās saimnieces Biruta un Lūcija. Ralfs Rubenis apskaņoja pasākumu, viņa darbu kā ļoti labu novērtēja aktieris Juris Hiršs. Notika izloze, un velosipēdu laimēja Jānis Noviks, tējkannu - Edgars Strupkovs, gludekli - Inese Logina, bet kokteiļus ar jauno blenderi gatavos Ilze Lepnāne.

Vai viegli būt mājražotājam?

Viedokļi

Priekšā gatavu tev nenoliks. Pašam jādomā un jādara

IRĒNA BUKŠA, mājražotāja Viļakas novadā

Gribas atbildēt ar pretjautājumu, - kas vispār ir viegli? Mājražošana ir uzņēmējdarbība un kā jebkura ražošana un produkcijas pārdošana, pakļauta visiem tiem pašiem uzņēmējdarbības principiem un likumiem. Tas ir mazs uzņēmums, kur esi atbildīgs par visu darbības procesu no sākuma līdz beigām. Pats esi ražotājs, mārketinga speciālists, ekonomists, grāmatvedis... Protams, ir labi, ja vari darīt to, kas pašam

patīk, pats nosaki savu darba laiku, pieņem lēmumus un esi atbildīgs par visu.

Pārdot precī ir svarīgs mājražošanas darbības posms, bez tam jāatceras arī princips 'pircējam vienmēr taisnība'. Man ir prieks par jebkuru šāda veida ražotāju, nesaredzu viņos konkurentus, un no visiem var kaut ko mācīties. No veiksmīgākajiem - pieredzi, no mazāk veiksmīgiem - kā nepieļaut līdzīgas kļūdas paša darbībā. Manuprāt, nevajadzētu mājražotājam pirmajā vietā likt naudu un peļņu, bet gan darboties virzienā, kas patīk. Ir tāda atziņa, - ja darīsi no sirds sev tikamo, tad nevajadzēs strādāt, un arī peļņa un gandarījums nepaies secen.

No savas pieredzes teikšu, ka pašam vajag izdomāt un sev noticēt. Ja neko nesapņosi, tad arī nekas dzīvē nenotiks. Man nebija laika ilgi domāt. Radās ideja par augļu un ogu pārstrādi, un viss notika. Dzirdi citus runājam, ka neviens neko neiesaka, nepasaka priekšā, nepamāca un tamlīdzīgi. Īstenībā tā ir, bet pašam ir jādara - jāinteresējas, jāmeklē, jābrauc. Atceros, kā bija, kad rakstīju pašu pirmo projektu. Es izlasīju laikrakstā rakstu, kas mani ieinteresēja. Tolaik nevarēju iedomāties tuvumā nevienu cilvēku, kas varētu sniegt konsultāciju, tādēļ braucu pie tā, ko pati atradu un kam uzticējos. Vēl kāds piemērs. Mūspusē nekur nemāca lauksaimniecības pamatu apgūšanu, tādēļ es

divas nedēļas braukāju uz Madonu. Jā, nākas ziedot laiku un arī līdzekļus, lai kaut ko iegūtu un sasniegtu, jo neviens neko gatavu tev priekšā nenoliks. Kad sāku kaut ko ražot, strādāju vēl vairāk. Piemēram, nesen gatavojos braucienam uz tirgu, un no sirds nostrādājos, jo katram sīkumam jābūt savā vietā, visam skaisti un pareizi noformētam. Dienas beigās paskatos: nelielu paku vien esmu sarūpējusi, bet tā nostrādājusi. Ir tik daudz prasību un noteikumu, kas jāzina un jāpilda. No rīta pamodusies domāju: man laikam ir līdzīgas izjūtas ar mācītāju. Viņš iet uz svēto Misi un taču nezina, cik daudz cilvēku un vai vispār atnāks klausīties. Arī es kā mājražotāja nezinu - atnāks pie manis kāds pircējs vai nē, nopirks kaut ko vai nē, un kāda vispār būs tirgus diena? Kārsava, piemēram, šogad mani pārsteidza ar cilvēku neesamību. Sen tur nebiju bijusi, un atceros pavisam citādu tirgus ainu. Tagad ir ļoti daudz tirgotāju, pieaug konkurence, tā ka mums jāmeklē saviem ražojumiem dažādi realizācijas ceļi arī ārpus Balviem un kaut kur tālāk.

Daudz runājam par kooperatīvu iespēju, bet līdz šim tie mūspusē neizdodas. Mana pieredze un atziņas ir tādas, ka mūspusē nevar atrast cilvēkus, kuri šo lietu dibinātu un virzītu uz priekšu. Jābūt cilvēkam, kurš to darītu no sirds, būtu pieejams kaut vai nakts vidū. Man ir zināmi cilvēki lielākā attālumā, ar kuriem būtu gatava sadarboties un būt vienā kooperatīvā, bet te uz vietas diemžēl tādas nezinu. Pasmaidīšanai atstāstīšu anekdotisku

dzīves gadījumu no agrākiem laikiem. Kolhoza ēdnīcā apmeklētājs zupas šķīvi ierauga diegu (agrāk produktus iepakojā maisos, ko aizšūva ar diegiem) un izsaka pretenzijas. Pavāre ar smaidu atbild: "Piedodiet, bet par 20 kapeikām vesela spolīte nesanāca." Galvenais - mūsu katra attieksme pret dzīvi un notiekošo.

Fakti

- **Mājražotājs – uzņēmums, kas ražo pārtiku mājas apstākļos.**
- **Lauku reģionu iedzīvotājiem tā ir iespēja uzsākt savu mazo biznesu.**
- **Kļūstot par mājražotāju un piedāvājot patērētājiem savu produkciju, ražotājs ir atbildīgs par produkta kvalitāti un nekaitīgumu.**
- **Pārtikas ražošana mājas apstākļos tiek uzskatīta kā mazumtirdzniecības darbība.**
- **Mājražotājiem jābūt reģistrētiem PVD.**
- **Savu produkciju mājražotāji piegādā gala patērētājiem.**
- **Alkoholisko dzērienu ražotāji var saņemt atvieglojumus akcīzes nodoklim.**
- **PVD dati liecina, ka 2016. gada sākumā Latvijā reģistrēts 1281 mājražotājs, tas bija par 177 mājražotājiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Ja salīdzina 2014. un 2015. gadu, mājražotāju skaits pieaudzis aptuveni par 100.**

Balvu iedzīvotāji kūtri atbalsta vietējos mājražotājus

TAMĀRA MITJUŠINA, biškope

Runājot par grūtībām, ar ko saskaras mājražotāji, pirmkārt, daudzus biedē nepieciešamo reģistrācijas dokumentu kārtošana, jo viņi nezina, ar ko sākt un kā šo procesu pabeigt līdz galam, lai viss būtu pareizi. Lai gan nevaru neko sliktu teikt par atbildīgo instanču – Valsts ieņēmumu dienesta, Pārtikas un veterinārā dienesta darbinieciem. Viņus visu laipni un labprāt paskaidro. Arī nesen apmeklētajā seminārā PVD pārstāves ļoti izsmelīgi pastāstīja, kādas prasības pastāv, lai ierīkotu, piemēram, nelielu kautuvi. Tāpat konsultācijas var saņemt arī Lauku atbalsta dienestā un Valsts ieņēmumu dienestā. Neko sliktu nevaru teikt.

Protams, ir arī tādi mājražotāji, kuriem nelielās peļņas dēļ nemaz nav jāreģistrējas kā nodokļu maksātājiem. Savukārt man, kā biškopei, ne tikai jāmaksā nodokļi ieņēmumu dienestam, bet arī virtuvei ir jābūt reģistrētai PVD, jāiesniedz dažādas atskaites utt. Daudz dažādu izdevumu. Ja agrāk biškopjus uzskatīja par turīgiem ļaudīm, tagad jānomaksā te un tur, jāiegulda attīstībā un nekas daudz pāri nepaliek.

Piedaloties nesen notikušajā mājražotāju seminārā, ievēroju, ka šajā jomā sāk darboties aizvien vairāk gados jaunu cilvēku. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, kad ar to pārsvarā nodarbojās pensionāri, tagad uz 'skatuves' nāk jaunā paaudze. Šinī sakarā man ir priekšlikums. Būtu lieliski, ja varētu organizēt tādus projektus, kuros šie gados jaunie mājražotāji savstarpēji iepazītos, un, pateicoties kopīgām interesēm, ja rastos arī jūtu ķīmija, varbūt pat nodibinātu ģimenes un turpinātu darboties kopā. Pati personīgi pazīstu cilvēkus, kuri gribētu darboties vienā vai otrā jomā, taču viņiem pietrūkst morālā atbalsta.

Vislielākās grūtības rada mājražošanas ekonomiskā puse. Kaut vai nemitīgi pieaugošās benzīna cenas. Jau pirms vairākiem gadiem, kad vēl norēķinājāmies latos, ja mājražotājs brauca pārdot savu produkciju tālāk par 50 kilometriem, tas bija ekonomiski neizdevīgi. Radās zaudējumi. Tagad benzīns ir divas reizes dārgāks. Iznāk tā – lai būtu ekonomiski izdevīgi, tev jātirgo tikai uz vietas. Vai arī jāražo pietiekami liels

produkcijas daudzums, lai šie braucieni atmaksātos.

Pēdējā laikā sestdienās Balvu tirgū pārdevēju ir pavisam maz. Lauku labumu tirdziņā tirgotāju skaits tikpat mazs kā parastā sestdienas tirgū. Tam par iemeslu ir arī pircēju skaita samazināšanās. Vieni miruši, citi aizbraukuši. Bet mūsu, mājražotāju, tēriņi ir tik lieli, ka mēs nevaram būt par sponsoriem. Mums ir jāatpelnā savi ieguldījumi. Vai esat ievērojuši, ka laikā, kad cenas pieaug visās jomās, ogu cenas tirgū palikušas tādas pašas kā bija pirms daudziem gadiem?! Tādēļ, ka tā ir ātri bojājošās prece un ir ātri jāpārdod. Turklāt mūspusē pircēja maciņš ir ļoti plāns un pirkstspēja zema. Taču cenu nevaram nolaist, jo ražošanas izmaksas ar katru dienu pieaug – elektrība, degviela, visi pakalpojumi kļūst dārgāki. Arī pircēja plānais maciņš netiek galā ar visām šīm izmaksām.

Ir vēl viena problēma – mūsu pircēji tirdziņos labāk izvēlas iebraucēju piedāvāto precī, nekā atbalsta vietējos ražotājus, iegādājoties viņu darinājumus. Viņiem šķiet, ka pie svešiem viss ir labāk. Mums jau tā ir atlicis pavisam maz vietējo ražotāju. Veikali likvidēti, tagad arī maizes kombināts *aizgājis* nebūtībā. Mēs nenovērtējam un neatbalstām savus ražotājus. Paskatieties kaut vai uz mūsu lauku labumu tirdziņu! Ja visās citās pilsētās, šādos tirdziņos pastāv dalības maksa, mūsējā tādas nav. Taču to, ka svešie no šejienes aizved lielu naudu un iegulda savā attīstībā, bet mēs paliekam muļķa lomā,

neviens neredz. Tas arī psiholoģiski nospiež. Ja cilvēks ir saņēmis un atnācis uz tirgu piedāvāt savu precī, bet neviens to nenopērk, nākamreiz viņš vairs negribēs to darīt, jo zudis vēlme. Pārdot savu precī, pareizi runāt ar pircēju arī ir jāprot. Un arī šādas apmācības mājražotājiem būtu vajadzīgas. Tādā ziņā biškopības biedrības semināri ir ļoti noderīgi un vērtīgi.

Viens no risinājumiem būtu mājražotāju kooperatīvi. Taču rodas uzticēšanās problēma. Cilvēki, atceroties kolhozu laikus, vairs neuzticas šādām sadarbības formām. Pēdējos gados parādījušies dažādi mahinatori, un mājražotājiem zudusi ticība sadarbībai. Tādēļ organizēt kooperatīvu ir ļoti sarežģīti. Lai gan šāda sadarbšanās ļautu samazināt transporta izdevumus. Kooperatīva dalībniekiem vajadzētu izstrādāt darbības stratēģiju un taktiku – kad, uz kuriem tirdziņiem braukt, ko tirgot, kurš brauks tirgot utt. Nesen Preiļos Mārtiņš Rītiņš mums stāstīja par iespēju tirgot dažādos mājražotāju tirdziņos Rīgā, bet nobraukt vairāk nekā 200 kilometrus vienam neatmaksājas, ja preces apjoms nav liels.

Uzskatu, ka kopumā mūspusē mājražošana tomēr attīstās. Iespējams ne visi ir uzdrošinājušies piedāvāt savu produkciju tirgū, bet nodarbojas ar to kā ar hobiju. Jāteic, ka nereti gados vecākus cilvēkus pievērtis mājražošanai piespiež mazās pensijas. Savukārt jauniem cilvēkiem ir jāpelna nauda, lai izdzīvotu.

Viedokļus uzklusija M. Sprudzāne un I. Tušinska

Dziesmu un deju svētki 2018

“Balvu vilciņš” dejo kopā ar citiem kolektīviem

Balvu Kultūras un atpūtas centra bērnu deju kolektīvs “Balvu vilciņš”, kuru vada Zane Meiere, ar 19.gadsimta Ziemeļlatgales bērnu svētku tērpiem Dziesmusvētku laikā, 5.jūlijā piedalījās Latviešu tautastērpu skatē. Kolektīvā darbojas gandrīz 90 bērni, bet uz Dziesmusvētkiem devās 24 kolektīva vecākās grupas dalībnieki.

Pēc mazajiem dejojājiem liels pieprasījums

“Balvu vilciņš” vietējā skatē ieguva augstu novērtējumu - 47,8 punktus, izpelnoties žūrijas nedalītu atzinību. “Uz svētkiem aizbrauca 1.-5.klašu dejojāji, bet kopā kolektīvā ir četras vecuma grupas, kurās dejo bērni no 3 līdz 12 gadu vecumam. Svētku organizatori aicināja piedalīties vecākus dejojājus, jo repertuārs bija atbilstošs apmēram 2.-4.klašu dejojāju grupai. Mūs uzrunāja deju kolektīvu virsvadītājs Agris Veismanis, jo vairākas dejas bērniem bija kopā ar pieaugušajiem,” pastāsta Zane Meiere. Arēnā “Rīga” “Balvu Vilciņš” dejoja kopā ar Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopu “Nebēda”, izpildot “Ampeļdanci” ar Agra Daņiļeviča horeogrāfiju un Gunāra Igauna mūziku. Lieluzvedumā “Māras zeme” Daugavas stadionā ar deju kopas “Rika” puīšiem izdejota deja “Cīrulīti, mazputniņi”, bet ar senioru deju kolektīvu “Luste” - “Ienes Māras baznīcā”. Pa četri dalībnieki devušies pie kolektīviem “Piesitiens”, “Kubuliņš”, “Rugāji” un Rēzeknes novada “Jumalo” deja “Kristī mazus, kristī lielus”.

Palīgā nāk māmiņas

Zane neslēpj, ka ceļš uz šiem svētkiem bijis garš un grūts, jo jau no sezonas sākuma mēģinājumi sekojuši viens otram piecas dienas nedēļā. “Kā kolektīva pavadošās personas palīgā uz Rīgu devās piecas bērnu māmiņas, tā radot man stipru aizmuguri. Viena no māmiņām, kura svētkos bija pirmoreiz, tā arī teica - nedomājusi, ka tik daudz spēka no dalībniekiem prasa labu koncertu sagatavošana. Māmiņas bērnus uzraudzīja stadionā, mēģinājumu un koncertu laikā. Klāt nāca sadzīve - ēdināšana, tērpu sakārtošana - mazgāšana, gludināšana. Ja pasākumi notika paralēli - vieni skatē, citi uz radio tiešraidī, pārējie stadionā, viņiem vajadzēja braukt ar sabiedrisko transportu,” atklāja vadītāja. Ja kādā brīdī bērniem bija brīvs laiks, viņi kopā ar māmiņām devās atpūsties uz Vērmanes dārzu, Līvu akvaparku, kino, jaunatklāto Rīgas rotaļu laukumu, lāzertagu - lāzerpeintbolu.

Piedalās tautastērpu skatē

Zane Meiere stāsta, ka jau 2016.gada sākumā sākuši domāt par jauniem tērpiem. “Mums deju kolektīva vecākiem ir biedrība “Balvu vilciņš”, un mēs rakstījām projektu jaunu tērpu izgatavošanai. To apstiprināja, un tagad “Balvu vilciņam” ir izgatavoti 12 meiteņu un 12 zēnu tērpu komplekti. Projektu realizējām pusotru gadu,” lepojas Zane, piebilstot, ka ar tiem piedalījušies Latviešu tautastērpu skatē. Tērpi sastāv no Ziemeļlatgales meiteņu brunčiem, meiteņu krekliem, mežģiņu rakstā ar roku adītām pusgarajām kokvilnas zeķēm, ņieburiem, meiteņu saktām, izšūtiem Ziemeļlatgales priekšautiem, baltiem

Demonstrē tērpus. Tērpus skatē demonstrēja Sofija, Egita, māsa ar brālīti Naula un Kristers, Dans Kristiāns un Nauris.

kokvilnas lakatiņiem, arī korpēm. Puīšiem ir Ziemeļlatgales krekli, vilnas zeķes ar rakstainu valnīti, bikses, vestes, zēnu saktas un kurpes. Brunču raksti atšķiras - katrai meitenei tajos ieausts savs svītru kods, ņemot vērā un pielāgojot vēsturiskajai patiesībai pirms tam tapušos zīmējumus. “Lūdzām Baltinavas skolotāju Ivetu Gabrāni dalīties ar savām zināšanām. Tērpos gribējās detaļas, kuras ir mazāk zināmas un redzētas. Iveta ar savām aušanas pulciņa meitenēm auda, izšūva tērpus, adīja zeķītes pareizā etnogrāfiskajā rakstā. Esam lepnī, ka tērpus varēja izgatavot tepat mūsos, un šis darbs skatē tika novērtēts. Daļu no tērpiem, tai skaitā greznos meiteņu priekšautus darināja SIA “Lutest” no Ilūkstes. Mūsu tērpus žūrija novērtēja - tos atzina par ļoti kvalitatīviem uz skaistiem,” prieku pauž Zane. Zane skatē nebija, taču zina, ka šim notikumam bija veltīta visa diena - bērnus mācījuši defilēt, nemulst no spilgtajām gaismām un televīzijas kamerām.

No mazākās uz lielāko grupu

Tā kā bērni “Balvu vilciņā” dejojot sāk jau no trīs gadu vecuma, vadītāji nav problēmu nokompletēt vecākās grupas. Mazākie redz, ar kādu prieku un interesi dejo lielākie, un mācās no viņiem. Dejojājiem ir brāļi, māsa, draugi, klasesbiedri, un tā “Balvu vilciņš” pieņemas spēkā. Jauni dalībnieki nav īpaši jālūdz vai jāaicina, viņi atnāk un piesakās paši. Zane Meiere ir skolēnu deju kolektīvu virsvadītāja ne tikai Balvu un Rugāju, bet arī Gulbenes novadā. Viņa pati dejo no mazām dienām, jo deju skolotāja ir mamma, tāda bijusi arī vecmamma. Dejojusi Rīgas Franču liceja deju kolektīvā “Auseklītis”, pēc tam - tautas deju ansambli “Rotaļa”. Zane regulāri dodas uz deju skolotāju kursiem, papildina zināšanas profesionālās pilnveides kursos. Vai kādai dejai tapusi arī horeogrāfija? Strādājot ar bērnu kolektīviem tādas top regulāri. Jādejo visiem bērniem, neatkarīgi

Pie karoga. Deju kolektīva “Balvu vilciņš” vadītāja Zane Meiere kopā ar meitu Elizū, kura arī dejo šajā kolektīvā.

vai bērnam ir pāris vai nav, un skolotājam jāveido deju apdares, horeogrāfijas, pielāgojot dejas bērnu skaitam. “Mums trūkst mūzikas materiāla. Lielākā horeogrāfu daļa strādā ar saviem komponistiem. Nevar ņemt jebkuru ierakstu un veidot dejas,” uzskata Zane. Viņa pa šiem piecpadsmit gadiem izveidojusi mūzikas materiāla krājumu, tāpēc var pat izvēlēties, kuru deju mācīties. Cita lieta ir obligātais repertuārs. Šogad vecākās grupas kolektīva dalībnieki iemācījušies septiņas dejas lielajiem Dziesmu un Deju svētkiem, piecas dejas festivālam “Latvju bērni danci veda” un pāris dejas vietējiem pasākumiem. Pēc diviem gadiem būs skolēnu Dziesmu un deju svētki, un “Balvu vilciņš” atkal dosies uz Rīgu.

Sirds darbs? Jā!

Zane neslēpj, ka nav viegli strādāt ar dažāda vecuma bērniem, jo ir jāprot atrast pieeju katram. “Vajadzīga pozitīva disciplīna, bērniem saprotamas prasības. Bērni jūt, ka skolotājam ir svarīgi, kā viņi dejos, kā uzstāsies. Jūt, ka tiek novērtēti, kad labi izdodas. “Balvu vilciņa” bērnus motivē daudz koncerti gan uz vietas, gan izbraukumos. Mums ir arī pausi organizēti koncerti un pasākumi, piemēram, Māmiņu dienā, Ziemassvētkos. Dejojāji zina un jūt, ka ar savu sniegumu spēj iepriecināt skatītājus, savas ģimenes,” atklāj kolektīva vadītāja. Viņa piebilst, ka mazie dejojāji visu dara pa īstam - raud, smejas, samīļojas, un emocijas reizēm sit augstu vilni, tāpēc ļoti svarīgs ir vecāku atbalsts. Zane bērniem skaidro dejas tradīcijas, runā par nemateriālā kultūras mantojuma vērtībām. Brīžos, kad neko negribas, svarīgi apzināties, ka latviešu pasaulē paliek arvien mazāk, bet latviešu tautas dejas un kopdejošanas tradīcija - tas ir tik unikāli! Ar to var izrādīt piederību savai valstij, savai tautai. Vai tas Zanei ir sirds darbs? Jā, tikai grūts un smags, bet katram darbam ir sava garoziņa.

“Laimas” lauku kapela ieraksta dziesmu

Pirmo reizi Dziesmusvētkos piedalījās kolektīvs no Krišjāņu pagasta - “Laimas” lauku kapela.

“Lai arī svētki pagājuši, kapela 19.jūlijā devās uz Gulbeni, lai Kaspars Maka studijā ierakstītu manu dziesmu “Aizejot no tēva mājām”,” stāsta kapelas vadītāja Ingūna Velme. Dziesma ir ar Janīnas Tabūnes vārdiem, kurai mūziku uzrakstījusi Ingūna. Vadītāja 23 gadus vada arī grupu “Guna”, un arī viņi šajā studijā ierakstījuši dziesmu “Atmiņu zvans”. Ingūna cer, ka šī dziesma drīz skanēs radio, jo Ingūnai ir vēl viens sapnis, piedalīties skatītāju iemīļotajā televīzijas raidījumā - Latvijas šlāgeraptaujā “Latvijas sirdsdziesma”. Kapelā dzied un bungas spēlē dēls Normunds, arī viņa draudzene Egija Blomniece, kura spēlē citaru. Šis mūzikas instruments, tāpat kā bungas, iegādātas vien pagājušā gada rudenī, kad dibināja kapelu. Meita Sintija ir vijolniece. Normunds savulaik pabeidzis akordeona klasi, bet Sintija mācījusies vijolspēli Balvu Mūzikas skolā. “Man ir bērniņas draudzene, arī kaimiņiene Inese Zelča. Viņa dzied un sit tamburīnu, ja tas ir nepieciešams. Repertuārs mums jau bija, atlika vien izvēlēties. Gribējās, lai tās ir latgaliešu dziesmas, lai patik cilvēkiem. Uzstāšanās Vērmanes dārzā bija ļoti emocionāls mirklis,” pastāsta Ingūna. Uz mazās skatuves viņi izdziedājuši un nospēlājuši sešas dziesmas, uz lielās - trīs dziesmas. Skatītāju atsaucība bijusi nevilnīga, un tas priecējis tikpat ļoti kā fakts, ka svētkos Ingūna ir kopā ar saviem bērniem. Tērpus meklējuši jau savlaikus, un šeit palīdzējuši Krišjāņu pagasta kultūras dzīves vadītāja Inese Kalniņa. “Viņa kopā ar Vitu Iljanovu un šuvēju Anitu Pauliņu atrada drēbi un izdomāja, ka uzšūs mums svārkus. Savukārt Lilita Martuzāne svētkiem sapucēja Normundu. Nu mums ir pirmie skatuves tērpi. Tas ir ļoti jauks un patīkams pārsteigums! Uz svētkiem mūs aizveda pagasta pārvaldes vadītājs Jāzeps Ludboržs. Mēs esam vienīgie, kuri no Krišjāņiem tikuši uz Dziesmusvētkiem,” par pirmajiem svētkiem sajūsmā ir “Laimas” lauku kapelas vadītāja Ingūna Velme.

Foto - Z.Logina

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Zinātnes un tehnikas sasniegumi Viļānos

Pirmo reizi uzsākti bioloģiskie izmēģinājumi

Viļānos rīkotā ikgadējā Lauku diena atgādina svētkus. Sabrauc daudz ļaužu, ir garu garā daudzveidīgas tehnikas parāde, notiek demonstrējumi, atvēlēta vieta arī izklaidei bērniem, var iegādāties lauku labumus. Apbrīnu sagādā izmēģinājumi, kur dažādo kultūraugu lauciņi izskatās kā foto uz žurnālu vāka: bez nezālēm, glīti pastiepušies, katra šķirne aug un briedina ražu, gaidot sezonas noslēgumu. Daudziem it kā nav skādējies pat šis vasaras sausums. Šogad Viļāni pārsteidza ar jauninājumiem, starp kuriem pirmo reizi notiek bioloģiskās lauksaimniecības izmēģinājumi sadarbībā ar Zemkopības ministriju un Lauku atbalsta dienestu.

Rezultātus uzzinās martā

Zinātniece Veneranda Stramkale priecādamās par cilvēku lielo interesi un ciemošanos Lauku dienā, atklāj, ka arī ikdienā uz Viļānu izmēģinājumiem brauc zemnieki un citi interesenti. Tas ir pat labāk, jo var mierīgi izstaigāt un apskatīt lauciņus, no sirds izrunāties un iztaujāt zinātnieci. "Priecājos, ka zemniekus interesē šī joma, viņi ir progresīvi noskaņoti. Bez tam lauksaimniekus interesē ne tikai ražas apjoms, bet arī tās kvalitāte. Lai būtu gan viens, gan otrs, ir ļoti daudz jāmācās un jāzina," saka V. Stramkale.

Šogad Viļānos pirmo reizi skatāmi bioloģiskie izmēģinājumi, kuros audzē visas svarīgākās kultūras – pupas, zirņus, kartupeļus, griķus, auzas, lopbarības rutkus, lupīnu, miežus, vasaras kviešus. Izmēģinājumos audzē arī četrus bioloģiskos zālāju maisījumus, ko pēc tam izmantos zaļmēslojumam.

Šādi izmēģinājumi notiek arī citviet Latvijā. Galvenais mērķis – vērot un secināt, ir vai nav vērts pievērsties bioloģiskajai ražošanai. Šis ir tikai pirmais gads. Izmēģinājuma lauks ir sertificēts, ievērotas atbilstošas tehnoloģijas. Ļoti skaisti ir zālāji – no Lietuvas ievestie sēklu maisījumi – ar mērķi izmantot tos augu sekai mēslojumam.

Vai ir vērts pūlēties un kopt bioloģiskos sējumus un stādījumus? V. Stramkales uzskats: "Visā Eiropā ir tendence uz bioloģisko produkciju. Ja lauksaimnieks gribēs pārdot savus ražojumus un gūt ienākumus, gribi vai nē, daļēji viņam būs jāpievēršas arī bioloģiskajai saimniekošanai. Taču šajā saimniekošanas modelī vēl ir daudz nezināmā un nenoskaidrotā. Vēl daudz jāpēta un jāmācās, lai secinātu, varēs vai nē panākt tādu rezultātu, kādu esam iecerējuši."

Viļānu bioloģiskajos izmēģinājumos vērojama parastā kultūraugu audzēšanas tehnoloģija. Taču ir pievērsta uzmanība atbilstošu šķirņu izvēlei. Lauciņos augi zaļo un stiepijas garumā, lai gan tie nav tik skaisti kā konvencionālā lauka izmēģinājumos, arī nezāļu pietiek. Iespaidu, protams, atstājis arī sausais un karstais laiks.

Jālasa grāmatas un jādara

Kas palīdz uzturēt tīrus lauciņus, un kādas zināšanas pielieto, atklāja viens no Lauku dienas dalībniekiem, zemnieks Gatis no Vidzemes. Viņš smaidot atzina, ka zemniekam nebūt nav viss jāzina un jāiemācās, jo šodien labi palīgi ir arī lauku konsultanti un Lauku atbalsta dienests, kas nāk palīgā. Bet vēl arī, kā viņš teica, ir bezgala daudz materiālu un informācijas, kas sniedz zināšanas un atbild vai uz jebkuru jautājumu. Viņa paša pieredze liecina, ka sākotnēji, uzsākot zemes apsaimniekošanu, iekopt skaistu lauku bez nezālēm bijis grūti. "Tagad, kad rīkojos gandrīz vai pēc rakstītā grāmatā, ir viegli. Uzveikt nezāles palīdz augu sekas maiņa. Ja to veiksmīgi pielieto, tad nezāles vai citus nevēlamus augus veiksmīgi nomāc galvenais kultūraugs. Taču augu seka laba arī tādēļ, ka katrs augs izmanto sev vajadzīgos konkrētos mikroelementus. Mainot augus, augsne nenoplicinās un nezaudē auglību. Tādēļ nav vēlams gadu pēc gada vienā un tajā pašā vietā audzēt vienu un to pašu kultūraugu. Lielie lauksaimnieki to ievēro, jo viņiem ir lauku plašumi, bet augu sekas likumsakarības būtu jāzina arī mazdārziņu saimniekiem. Ne velti čaklie dārzu saimnieki pacenšas iesēt eļļas rutku, ļaujot tam izaugt, pēc tam iestrādā kā mēslojumu augsnei. Rutkam ir daudz zaļās masas, kas augsnei mineralizējas, veidojot trūdvielām bagātu augsni ar mikroelementiem," paskaidroja jaunais zemnieks Gatis.

Jaunā raža. Ķiploku audzēšana nebūt nav tik vienkārša, kā izskatās. Rudenī bija pārmitrs, ziemā stādījums daļēji izsala, bet raža, protams, ir. Mājražotāju Violu Reinholdi Livānu novadā pievērsties ķiploku audzēšanai rosinājusi vecmamma, kura labi zina šī auga prasības un īpatnības.

Ķiplokus jāsāk vākt, kad apakšējās lapas sāk dzeltēt. Viola savu pushektāra platību uzsākusi novākt jau pirms aptuveni divām nedēļām.

Interesē mikrobioloģija. Vidzemes puses zemnieks Gatis strādā vecāku lauku saimniecībā, kas nodarbojas ar piensaimniecību, kā arī audzē graudus pašu saimniecības vajadzībām. Lai palielinātu ražas ieguvī, viņš pievērsies mikrobioloģijai. Gatis skaidro, ka

kūtsmēsli kā organikas pielietojums ātri noārdās, bet mikrobioloģija augsnei rada labvēlīgu faunu, kur dzīvo dabīgās baktērijas, ar kuru palīdzību augsnei veidojas augiem vajadzīgās barības vielas un rezultātā palielinās raža. Mikrobioloģijas izmantošanā viņš sadarbojas ar Lietuvas rūpniecību.

Zinātnes un lauku vārdā. Zinātnieces, lauku agronomes Venerandas Stramkales (no kreisās) laukos valda dažādība. Nekur citur nevar atrast tādu kultūraugu daudzveidību, kāds ir pie viņas. Agronome uz lauka ir no aprīļa līdz oktobra beigām. Veic uzskaites, raksta atskaites. Tas ir smags darbs.

Izmēģinājumi. Šovasar valda izteikts sausums. Tādos apstākļos, kā uzsvēra zinātniece, būs ļoti grūti izvērtēt konkrētā kultūrauga šķirnes ražību un lietderību. Taču viņa ir gandarīta, vērojot bioloģiskos lauciņus, jo tie aug un attīstās. Par izmēģinājumu rezultātiem informāciju sniegs nākamā gada martā.

Foto - M. Sprudzāne

Īsumā

"Kotiņu" kārdinošais piedāvājums

Lauku dienā Viļānos bija iespēja ne tikai iepazīties ar mūsdienu tehnikas un tehnoloģiju jaunumiem, vērojot to darbību realitātē un izmēģinot pašiem, bet gūt arī baudu vēderam. Ar diviem stendiem Viļānu apmeklētājus priecēja zemnieku saimniecība "Kotiņi" no Viļakas novada. Viņi bija iekārtojuši pārtikas produktu stendu ar glītiem fasējumiem, uzskatāmi parādot, ko saimniecība izaudzē un saražo un no kā var pagatavot labus ēdienus. Neizpalika arī lopbarības piedāvājums mājdzīvnieku turētājiem. Apmeklētāju netrūka, un stenda saimnieki naski atbildēja uz daudzajiem jautājumiem.

Citviet "Kotiņu" komanda ar jauno paaudzi priekšā naski saimniekoja, kārdinot apmeklētājus ar ēdiena smaržām (foto), gatavojot to no pašu saimniecībā izaudzētās produkcijas. Tagad ir zirņu un pupu laiks.

Meklējam atbildi

Vai tā nav lieka birokrātija?

"Kaimiņos individuālajai dzīvojamajai mājai maina jumta segumu. Mājas saimniece pastāstīja nepatīkamu faktu. Proti, viņai jāapmaksā ne tikai jumta nomaiņas materiāli un darbs, kas ir pašsaprotami, bet vēl lieku simtiņu eiro pieprasa par oficiālām formalitātēm. Proti, par dokumentiem. Nomaina taču tikai pašu jumta segumu ar jaunu materiālu, nevis rekonstruē un izbūvē no jauna. Kāpēc tad jāmaksā? Uzskatu to par absurdu un birokrātisku lietu."

Lasītājas uzdotais jautājums rosināja noskaidrot, kādas formalitātes jānokārto pirms šī darba uzsākšanas un vai tāpēc cilvēkiem patiešām jātērē papildus līdzekļi.

Balvos pēdējos gados vērojama visai aktīva jumta segumu maiņa individuālajām dzīvojamajām mājām. Tas priecē, jo līdz ar to mainās arī pilsētas kopskats, iegūstot pievilcīgāku ainavu. Balvos, kā informē būvinspektors Āris Kļaviņš, nomainot tikai jumta segumu, bet neveicot papildus rekonstrukciju, iedzīvotājiem tomēr jānokārto zināmas formalitātes. Vispirms jādodas pie kāda arhitekta, paņemot līdzi dokumentus – zemes robežu plānu un zemesgrāmatu. Arhitekts izsniegs ēkas fasādes apliecinājuma karti. Arhitektu var sameklēt tepat Balvos, taču nav aizliegts šo speciālistu atrast arī Rīgā vai kur citur. Pēc tam ar apliecinājuma karti jādodas pie būvvaldes Balvos, kas izdos saskaņojumu paredzētajiem jumta darbiem. Pēc dokumentu nokārtošanas var uzsākt jumta maiņu. Protams, šo dokumentu ieguve prasīs zināmus izdevumus. Par apliecinājuma kartes izsniegšanas cenrādi jāinteresējas pie arhitektiem, bet par saskaņojuma ieguvī būvvaldē Balvos jāmaksā 17,22 eiro. Pēc darbu pabeigšanas būvvalde arī izbrauc un apskata veikumu, un par to nama īpašniekam nav jāmaksā. Ā.Kļaviņš uzskata, ka šāda veida prasības ir vietā, tās jāpilda, jo noteiktas likumīgā kārtā. Viņš saka, ka faktiski ar būvvaldi Balvos būtu jāsaņem arī logu nomaļa. Ja jumta nomaļa uzsākta bez iepriekš minētajiem dokumentiem un šo faktu atklāj, tad īpašniekam var sastādīt protokolu un uzlikt administratīvo sodu, kura minimālā summa ir 70 eiro. Inspektors vērs uzmanību arī vecā jumta seguma materiālu nodošanai bīstamo atkritumu poligonā. Veco šiferi nedrīkst aizvest un izmest kaut kur vidē.

Citviet tomēr valda atšķirīga kārtība. Rugāju novadā, veicot parastu jumta seguma nomaļu bez papildus rekonstrukcijas, mājas īpašniekam jāgriežas ar iesniegumu un izkopējumu no zemesgrāmatas savā būvvaldē, un tā izsniedz saskaņojumu, par ko nekas nav jāmaksā.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto piemiņai. Bērņības svētkos Balvos sumināja 32 bērņus.

“Meklējot gaismu”. Piekdienas vakarā Balvu pilsētas parkā pulcējās velosipēdisti, lai startētu nakts orientēšanās sacensībās. Galvenais tiesnesis Aigars Andersons prognozēja, ka uzvarēs stiprākie: “Sacensību dalībnieku uzdevums ir 100 minūtēs sameklēt 11 kontrolpunktus. Viss izdosies!” Lūgts atklāt noslēpumu, kā atrast kontrolpunktus, ja nav kompasa, Aigars atjokoja, ka arī mobilie telefoni ir kompasi. “Šajās sacensībās atļauts izmantot jebkuras tehnoloģijas,” viņš piebilda. Savukārt Balvu novada vadītājs Aigars Pušpurs, uzrunājot sportistus, uzsvēra, ka gaismā uz ko tiekies ir kausu un medaļu gaismā.

Deju nakts gaidās. Sešpadsmitgadīgā Evelīna Bulīga (foto trešā no kreisās) sprieda, ka novada svētki ir laiks, kad var kārtīgi atpūsties. Viņa priecējās, ka elektroniskās mūzikas deju nakts notiek pie Balvu ezera.

Vai piepildās vēlēšanās? Lāča dārzā uz tiltiņa piegadnieki kopā ar krustvecākiem zelta zivtiņai izteica trīs vēlēšanās. Piemēram, Ernesta Bula krustvecāki apņēmas sarūpēt boksa maisu, basketbola grozu un bumbu.

“Gaisma dvēselei”. Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcā svētku dievkalpojums aizritēja miera un izlīguma zīmē.

Pārsteigums. Katrā Bērņības svētku pasaku valstības pieturā bērņus gaidīja ne tikai pārsteigumi, bet arī dažādi uzdevumi.

Trīs sivēntiņi. “Kas tie tādi?” bērņiem jautāja gājiena vadītāja.

Pūš uz nebēdu. Piegadnieki veiksmīgi tika galā ar visiem uzdevumiem, tostarp plastmasas glāžu nopūšanā no galda.

Pelnušķīte un princis. Pasaku valstība nav iedomājama bez Pelnušķītes un prinča. Arī viņi, kā atklājās, Balvus mīl un ciena. “Tāpēc esmu šeit,” paskaidroja Pelnušķīte.

Čakla meitene. Trešajā pasaku valstības pieturā bērņiem kopā ar krustvecākiem nācās šķirot zirņus un pupiņas. Šo uzdevumu visātrāk paveica Selva Sejāne, jo, kā jokojā krustvecāki, meitenei ir liela darba pieredze.

Kas šeit notiek? Sestdienas rītā bērņi pulcējās pie “Staņislava” pieminekļa, lai svinētu Bērņības svētkus. Četrgadīgā Jēkaba Akmens pavadiņāji Oskars un Ginta sprieda, ka šādi svētki vieno cilvēkus. Savukārt pats Jēkabs domīgi grozīja galvu un no komentāriem atturējās. “Labāk nobildēties,” šķiet, domāja puika.

Pie šūpolēm. Kā pirmos uz skatuves, lai izšūpotu, aicināja Lāsmu Jaundžeikari un Danielu Jegorovu. Zīmīgi, ka pasākuma vadītāji zināja stāstīt, ko katrs bērns mīl darīt. Piemēram, Daniels lieliski prot noslēpties kādā klusā vietā. Savukārt Lāsma visticamāk kļūs par mākslinieci, jo viņai patīk zīmēt.

Aicina uz degustāciju. Viksnas pagasta ļaudis svētku dalībniekus cienāja ar dažādiem gardumiem.

Briežuciema komanda. Viņi pārsteidza ar atraktīviem jokiem.

"Mans alus". Pieprasījums pēc Vectilžas mājražotāja Zigurda Ločmeļa alus bija tik liels, ka meistaram nācās braukt mājup, lai atvestu vēl kādu mucīņu.

Kā kosmosā. Koncertā skatītājus pārsteidza dažādi mākslinieki, pat *Piektais elements*.

Izolē. Arnis Priedeslaipa no Ropažiem nespēja pāiet garām mākslas darbu izsolei. Viņš ieklausījās izsoles vadītāja Aigara Veldres teiktajā, ka Līgas Podkovirinas glezna "Pievakarē" ir unikāla kā Pikaso darbs. "Turklāt tur redzams ziemas skats. Un arī ziemu mums gandrīz vairs nav," sprieda A.Veldre.

"Gaismas raksti". Joku plēšana latviskā garā aizrāva ikvienu skatītāju. Kurzemnieces (foto) lielījās, ka Balvos nopirkušas blusu indi: "Kā ar to jārikojas? Jāpagriež blusa augšpēdus un jākutina vēderiņš. Kad blusa sāk smieties, tad to pulveri ber mutē."

Pūš burbuļus. Elīna Meisa (foto) no Lazdulejas atklāja, ka viņai svētkos klājas tīri labi. Savukārt mamma Līga smēja, ka, pildot bērnu lūgumus, draud bankrots.

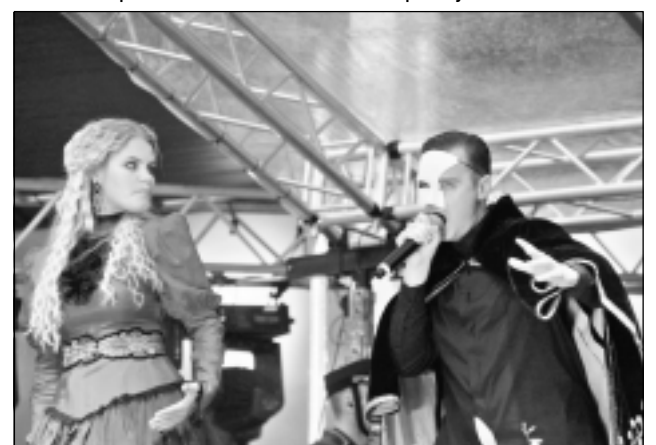
Godina labākos. Novada svētkos godināja labākos novada ļaudis, tostarp SIA "Senda DZ" valdes priekšsēdētāju Dzintru Sprudzāni par nozīmīgu ieguldījumu uzņēmējdarbības attīstībā Balvu novadā un novada atpazīstamības veicināšanā.

Ekstrēmā komanda. Balvos bija ieradusies puīši no *Green Trials*, kuri ir vieni no labākajiem Triāla un BMX braucējiem Baltijā. Viņi priecēja skatītājus ar ekstrēmu velo šovu.

Gardi. Zupas vīri neliedza arī dubultporcijas.

Vai spokojas? Balveniešiem un novada ciemiņiem bija iespēja izbaudīt "Operas spoku", kuru nereti dēvē par izcilāko mūziklu pasaules vēsturē.

Koncertā. Šī gada Balvu novada svētku simbols – kāpnes.

Pieredze

Sarkanais Krusts – iespēja palīdzēt citiem

Kopš janvāra Balvos un Viļakā aktīvu darbību uzsākuši jaunieši, kuri ar Latvijas Sarkanā krusta (LSK) Balvu komitejas izpilddirektora Maruta Castrovas iniciatīvu vasarā dibinās LSK Balvu un Viļakas jauniešu nodaļas. Jaunieši kopā ar Marutu Castrovu un Viļakas LSKJ nodaļas kuratori Linu Barovsku, vairākkārt piedalījušies LSK apmācībās Rīgā, kā arī Viļakā un Balvos tikušies ar LSK Jaunatnes nodaļas speciālistēm no Rīgas. Bet šī gada jūnija beigās divas aktīvākās Viļakas un Balvu nodaļas dalībnieces Žaklīna Orlovska un Lauma Krastiņa devās astoņu dienu ceļojumā uz Itāliju, Solferino, kur divas nakts pavadīja Sarkanā Krusta nometnē, piedaloties Sarkanā Krusta 10 km lāpu gājienā. Savukārt šonedēļ no SK nometnes Austrijā atgriezies Viļakas jauniešu Sendija Zaremba. 15. jūlijā Balvos, tīkoties ar LSK Balvu komitejas - Viļakas, Tilžas, Balvu, Balvu pagasta nodaļu vadītājiem, meitenes pastāstīja par Itālijā gūto pieredzi un atziņām. Kopīgi pārrunāja turpmākos darbības virzienus un idejas. Jaunietes varēja satikt novada svētkos, kur darbojās LSK Balvu komitejas telts.

Itālijas nometnē piedzīvotais jaunietes iedvesmojis ar vēl lielāku sparību darboties savās LSK jaunatnes nodaļās, organizējot labdarības akcijas un citas sabiedriski nozīmīgas aktivitātes un palīdzot grūtībās nonākušiem iedzīvotājiem.

Tas ir nopietns darbs un aicinājums

LSKJ Balvu nodaļas dalībniece 17- gadīgā Balvu Valsts ģimnāzijas 11. klases skolniece Lauma Krastiņa atzīst, ka sākumā Sarkanā Krusta uzskatījusi par organizāciju, kas pārsvarā nodarbojas ar medicīniskās palīdzības sniegšanu: "Bet apmācībās Rīgā uzzināju, ka tā ir arī palīdzība cilvēkiem, kuri nonākuši nelāgā situācijā, dažādu mantu ziedošana, piemēram, bērnam, bērnu nometņu organizēšana un citas aktivitātes. Tādēļ ieinteresējos vēl vairāk." Uzzinājusi, kā patiesībā darbojas LSKJ nodaļas citur, jauniešu kļuva par šīs kustības vēstnesi savā skolā. Tā kā pavasarī un vasarā sākums bija eksāmenu un izlaidumu laiks, aktīvāku darbošanos LSKJ Balvu nodaļa uzsāka tikai nesen. "Sarunājām telpu jaunietu centrā, kur varēsim turpmāk darboties. Ziedojām drēbes un dažādas mantas maznodrošinātiem iedzīvotājiem," vienu no nesajām aktivitātēm atklāj Lauma. Aizvadītajā nedēļas nogalē Balvu novada svētku laikā LSKJ Balvu nodaļas dalībnieki kopā ar savu izpilddirektori Marutu Castrovu organizēja līdzekļu vākšanu labdarībai, kā arī informēja iedzīvotājus, ar ko nodarbojas Latvijas Sarkanais Krusts. Savukārt augusta beigās LSKJ nodaļu aktīvākie dalībnieki dosies uz nometni Kauguros, kur LSK jaunatnes nodaļu dalībnieki no visas Latvijas dalīsies pieredzē un apgūs jaunas iemaņas, piemēram, pirmās palīdzības sniegšanā cietušajiem.

Lauma priecājas, ka darbošanās šajā labdarības organizācijā sniedz iespēju ne tikai atbalstīt grūtībās nonākušos, bet arī iegūt jaunas zināšanas un draugus. Ar sajūsmu viņa atceras braucienu uz Itālijas pilsētu, Sarkanā Krusta organizācijas šūpuli - pilsētu Solferino, kur divas dienas pavadīja Sarkanā Krusta nometnē. Meiteni pārsteidza, cik ļoti aktīvi ārzemju jaunieši iesaistījušies organizācijas darbā: "Redzējām, ka ļoti daudzi cilvēki no visdažādākajām valstīm darbojas Sarkanajā Krustā un dara to ļoti nopietni. Var redzēt, ka tas tiešām ir viņu darbs un aicinājums. Sapratām, ka tā ir ļoti nopietna nodarbošanās, nevis vienkārši brīvā laika pavadīšanas veids."

Lauma gandarīta, ka brauciena laikā ieguvusi jaunus draugus ar līdzīgām interesēm, kuri dalījās ar Latvijas jaunietēm savā pieredzē. Pēc šī ceļojuma viņa ar iedvesmu aicina citus balveniešus iesaistīties Sarkanā Krusta aktivitātēs: "Nāciet un uzziniet, kas ir Sarkanais Krusts! Tā nav vienkārši ar medicīnu saistīta organizācija. Tā ir iespēja palīdzēt citiem, kuriem neiet tik labi, kā tiem, kuri dzīvo labos apstākļos. Es personīgi jutos vēl labāk, ja varu palīdzēt cilvēkiem, kuriem dzīve nav tik jauka."

Lieliskākais piedzīvojums šovasar

Viena no aktīvākajām LSKJ Viļakas nodaļas dalībniecēm Žaklīna Orlovska uzskata, ka brauciens uz Sarkanā Krusta nometni Itālijā viennozīmīgi ir bijis lieliskākais piedzīvojums šovasar, lai gan sākumā šķitis nedaudz biedējošs: "Jo biju tik tālu no mājām, no saviem mīļajiem." Tomēr pabūt sešas valstis

Viņi vēlas palīdzēt. Sarkanais Krusts apvieno jauniešus ar līdzīgām interesēm. Šie jaunie cilvēki veltī savu brīvo laiku, lai atbalstītu tos, kam dzīvē neklājas tik labi kā viņiem.

Grūti, bet vienojoši. Žaklīna un Lauma nakts Lāpu gājienā kopā ar citiem Sarkanā Krusta jauniešiem atceras, kā ļoti iedvesmojošu. Lai gan ceļš bija tāls un nogurdinošs, kopības sajūta ļāva to paveikt bez īpašas piepūles.

Atsvaidzinoša pelde. Ar lielu prieku ceļotāji izbaudīja peldēšanas Gardas ezerā, jo laukā termometra stabiņš pārsniedz +30 grādu atzīmi. Atvēsinājušies ezerā, jaunieši ar jaunu sparību varēja mērot tālāko ceļu uz Solferino.

astoņu dienu laikā esot bijis tā vērts. Ne tikai pāris dienas nometnē, bet arī ceļš līdz Itālijai izrādījās piedzīvojumiem bagāts. "Aizvien labāk iepazīstam ceļa biedrus, spēlējām dažādas spēles. Braucot caur Čehiju un Austriju, pa autobusa logu vērojām burvīgus skatus, ko pat telefoni ar labākajām kamerām nespēja iemūžināt. Otrās dienas izskaņā palikām Slovēnijas kalnu ciematā Bled, kas atrodas 535m augstumā virs jūras līmeņa - augstāk nekā mūsu pašu Latvijas augstākais kalns Gaiziņš," atmiņās par ceļu redzēto dalās jauniešu. Savukārt trešās dienas pēcpusdienā, ierodoties Solferino nometnes vietā, latvietes pārsteidza tur valdošā svelme - termometra stabiņš rādīja +37 grādus. "Novērojām, ka Itālijā uzreiz pēc saulrieta strauji kļūst vēss, kaut gan termometrs it kā rāda +27 grādus," atceras Žaklīna.

Viesojoties Solferino, latvietes paguva apskatīt arī tuvākās pilsētas, pabija Sarkanā Krusta muzejā, kā arī izpeldējās Gardas ezerā. "Tas bija tik milzīgs - lielo viļņu dēļ šķita, ka esam jūrā," sajūsmiņās Viļakas jauniešu. LSKJ dalībnieces ar interesi aplūkoja arī vecpilsētu, kur iegādājās dāvaniņas mājiniem. "Itālija ir pasaules kultūras šūpulis un modes noteicēja, tāpēc labprāt aplūkojām piedāvātās preces, piemēram, krāsainos makaronus, ko tur sauc par pastu," iespaidos dalās Žaklīna.

Jaunietes ar sajūsmu atceras arī itāļu tradicionālo ēdienu vakaru un festivālu, kurā baudīja dzīvo mūziku gandrīz visas nakts garumā. "Atmiņā palika, kā mēs ar Laumu vācietim

mācījām latviešu valodu un stāstījām par mūsu Ligo svētku tradīcijām. Jāteic, ka viņam latviešu valoda padēvēs pat labāk, nekā cerējām. Arī mūsu pašu ceļabiedriem paspējām šo to iemācīt, piemēram, latgaliešu valodu," stāsta Žaklīna.

Viļakas jauniešu uzskata, ka šis brauciens ļāva uzlabot viņas angļu valodas prasmes, jo ikdienā nācās komunicēt ar daudz tautību un arī rasu pārstāvjiem. Spilgti iespaidi palikuši arī par pēdējo Solferino pavadīto nakti, kad visi devās 10 kilometrus garajā Lāpu gājienā. "Tas bija garš, taču ļoti skaists gājienis," atceras jauniešu. Uzreiz pēc tā sekoja vakariņas un ceļš mājup, kura laikā ceļotāji paguva apskatīt arī burvīgo Čehijas galvaspilsētu Prāgu. "Prāgas stacijā nejauši satikām latviski runājošu cilvēku, kurš mūsu valodu bija apguvis pašmācības ceļā. Viņš izrādīja mums Prāgas vecpilsētu. Vakarā no viesnīcas jumta lūkojamies zvaigznēs un uz izgaismoto Prāgu," patīkamās atmiņas atklāj Žaklīna.

Atpakaļceļā, nedaudz pakavējušies Varšavā, pēc vairākām nogurdinošām brauciena stundām, ceļinieki izgavilēja, šķērsojot Latvijas robežu. "Tā pagāja manas līdz šim superīgākās astoņas vasaras dienas. Redzēju un pabiju daudz kur, taču šoreiz tik tiešām sapratu teicienu "nekur nav tik labi kā mājās" patieso nozīmi. Liels paldies visiem, kuri atbalstīja, virzīja mani un deva iespēju gūt jaunu pieredzi šajā braucienā!" aicinot arī citus jauniešu pievienoties Sarkanā Krusta organizācijai, saka Žaklīna.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Mūžsenais jautājums

“Vai jārāda pagrieziens, ja galvenais ceļš maina virzienu?”

Pagājušajā nedēļā uz laikraksta “Vaduguns” autoatbildētāju piezvanīja lasītājs, kurš, kā viņš uzsvēra, vienreiz un par visām reizēm vēlas rast atbildi uz mūžseno jautājumu – vai autovadītājam jārāda pagrieziens, ja galvenais ceļš maina virzienu?

Lasītājs spriež, ka nereti no autovadītāju puses novērojis, viņaprāt, dīvainu attieksmi pret pagriezienu signāla lietošanu. “Autovadītāji pieraduši un ir pašsaprotami, ka, braucot pa galveno ceļu taisnā virzienā, pagriezienu signāli nav jārāda. Novērotais liecina, ka autovadītāji tādus pašus ceļu satiksmes noteikumus attiecina arī gadījumos, kad galvenais ceļš maina virzienu un autovadītājs turpina braukt pa galveno ceļu. Proti, daudzi autovadītāji nerāda pagriezienu. Vai tas, vadoties pēc ceļu satiksmes noteikumiem, ir pareizi? No vienas puses autovadītājs turpina braukt pa galveno ceļu, no otras puses – autovadītājs tomēr maina kustības virzienu. To, ka šādos gadījumos nav jārāda pagrieziens, iespējams, vairāk domā veco laiku šoferi. Vairākkārt esmu dzirdējis arī autovadītāju diskusijas – kāds saka, ka šādos gadījumos pagrieziens nav jārāda, cits tikpat pārliecināti uzstāj, ka pagriezienu signāls jārāda! Kā isti ir?” jautā lasītājs.

Šis jautājums aktuāls arī autovadītājiem mūšpusē. Piemēram, viens no ceļa posmiem, kur galvenais ceļš maina virzienu, ir Baznīcas un Ezera ielu krustojumā pie katoļu baznīcas Balvu pilsētā (attēlā). Autoskolas instruktors ARVĪDS RACIBORSKIS šajā jautājumā vieš skaidrību: “Ja galvenais ceļš maina virzienu un autovadītājs turpina braukt pa galveno ceļu, virziena rādītājs ir jāieslēdz (vai nu pa labi, vai nu pa kreisi). Tādējādi autovadītājs informē arī pārējos autovadītājus. Savukārt gadījumos, kad autovadītājs brauc nost no galvenā ceļa un turpina kustību taisni (piemēram, jau minētajā Baznīcas un Ezera ielu krustojumā), virziena rādītājs nav jāieslēdz,” skaidro A.Raciborskis.

Jāpiebilst, ka ceļu satiksmes noteikumi, kas attiecas uz neregulējamiem krustojumiem, arī nosaka, ja galvenais ceļš krustojumā maina virzienu, transportlīdzekļu vadītājiem, kuri brauc pa galveno ceļu, savstarpēji jāievēro vienādas nozīmes

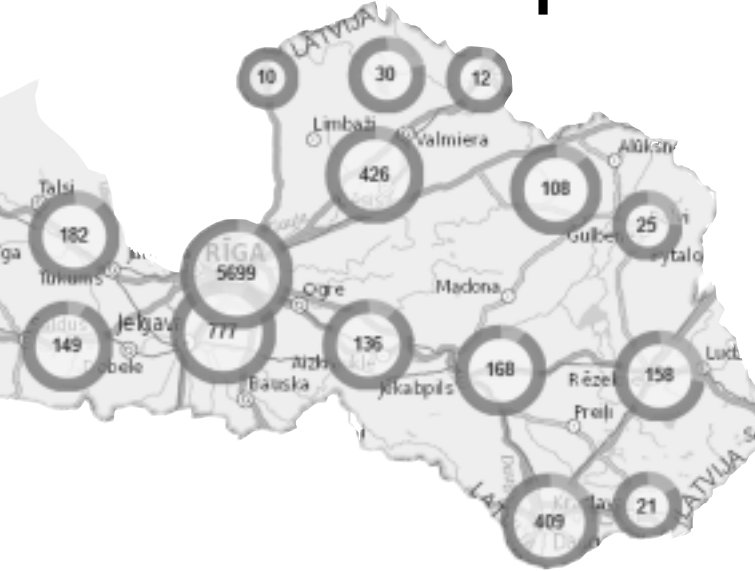
Pagrieziens ir jārāda! Autovadītāji - iegaumējiet! Turpinot braukt pa galveno ceļu attēlā redzamajā ceļa posmā Balvos (Baznīcas un Ezera ielu krustojumā), par to jāinformē pārējie satiksmes dalībnieki un jāparāda pagriezienu signāls – pa kreisi vai pa labi.

ceļu krustojuma pārbraukšanas noteikumi. Šie noteikumi savstarpēji jāievēro arī transportlīdzekļu vadītājiem, kuri brauc pa mazāk svarīgu ceļu. Savukārt, kā rīkoties, ja vēlaties apgriezties braukšanai pretējā virzienā, atrodoties uz galvenā ceļa, kurš maina virzienu? “Ceļu satiksmes drošības direkcijas” Transportlīdzekļu vadītāju eksaminācijas grupas vadītājs MĀRIS LŪSIS pašmāju populārajā satiksmes drošības tematikai veltītajā raidījumā “Zebra” jau skaidrojās, ka šādos gadījumos svarīgi pirms apgriešanās manevra saprast, vai pārējie autovadītāji arī saprot, ka vēlaties veikt šādu apgriešanās manevru. “Gadījumā, ja rodas nesaprašanās, autovadītājam, kurš vēlas apgriezties, ieteiktu automašīnu, kas izbrauc no mazākas nozīmes ceļa, labāk palaist pa priekšu un kustību turpināt aiz šīs automašīnas,” skaidrojis M.Lūsis.

No dažiem simtiem līdz tūkstošiem eiro

Avāriju izmaksas mūšpusē

Interaktīvā karte. No šī gada 1.janvāra līdz pagājušajai piektdienai visā Latvijā bijuši 302 ceļu satiksmes negadījumi, kuros apdrošināšanas izmaksas bijušas vismaz 10 000 eiro. Mūšpusē tādu nav bijis, bet Ziemeļlatgalei tuvāk šāda avārija notika gada sākumā (6.janvārī pulksten 11.05) Gulbenes novada Stradu pagastā, autoceļā Gulbene-Balvi, Mellupes apkārtnē. Apdrošināšanas izmaksas bija nedaudz vairāk par 104 tūkstošiem eiro.

Laikraksta “Vaduguns” apkopotā aktuālākā statistika, balstoties uz Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) publicētās informācijas, liecina, ka laikā no šī gada 1.janvāra līdz 20.jūlijam Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados notikuši 24 ceļu satiksmes negadījumi, par kuriem apdrošināšanas atlīdzībās izmaksāti vai vēl paredzēts izmaksāt kopumā 15 666,55 eiro.

LTAB jau 2016.gada nogalē izstrādāja interaktīvu karti, kas ikvienam interesentam pieejama interneta adresē www.ltab.lv/map/. Kartes pamatā ir informācija, kuru apdrošinātāji saņem no transportlīdzekļu vadītājiem vai ceļu policijas pēc negadījuma fiksēšanas. Izveidotie atlases kritēriji ļauj atlasīt un kartē vizualizēt ceļu satiksmes negadījumus visā Latvijas teritorijā, sākot no 2016.gada. Negadījumus var atlasīt pēc to norises laika, vietas, izmaksu lieluma, kā

arī fiksēšanas veida – ar saskaņoto paziņojumu vai pamatojoties uz ceļu policijas sastādītu protokolu.

Negadījumi, kuru apdrošināšanas izmaksas sastādītu vismaz 3000, 5000 vai 1000 tūkstošus eiro minētajā laikā periodā mūšpusē nav bijuši. Savukārt avārijas ar izmaksām vismaz 1000 eiro apjomā bijušas četras. Lielākās izmaksas bija negadījumā Balvu novada Briežuciema pagastā, kas notika 7.februārī pulksten 18.10 - 2144 eiro. Vēl salīdzinoši lielas izmaksas bija 16.februāra negadījumā netālu no Balvu pilsētas robežas, iebraucot no Kubulu puses (1903,78 eiro; sastādīts protokols), kā arī 2.martā notikušajā negadījumā Rugāju novada Lazdukalna pagastā (1022,97 eiro; sastādīts protokols) un 17.marta avārijā Rugāju pagastā (1927,93 eiro; saskaņotais paziņojums). Savukārt krietni vairāk ir negadījumu, kuru apdrošināšanas izmaksas bijušas vismaz 100 vai 500 eiro.

Informē CSDD

Ar koka tapām aizdarināta bāka

Lai mudinātu autovadītājus ikdienā rūpēties par savu spēkrata tehnisko stāvokli un atgādinātu, ka katrs šoferis atbildīgs par savu auto drošību ceļu satiksmē, CSDD uzsākusi kampaņu “Mēs par drošu auto!”.

“Viens no drošas satiksmes garantiem ir drošs auto. Diemžēl ir autovadītāji, kuri, piedaloties ceļu satiksmē, vai nu neapzinās situācijas nopietnību, vai vienkārši ir pavirši gan pret savu spēkrata tehnisko stāvokli, gan pret savu un citu satiksmes dalībnieku dzīvībām. Saplēstas riepas un pilnībā nodiluši protektori, izrūsējuši caurumi auto virsbūvē un detaļās, ielauztas balstiekārtas – no tehniskajās apskatēs un kontrolēs uz ceļiem redzētā kļūst baisi, iedomājoties, ka šādas automašīnas brauc mums pretī. Vēl biedējošāki ir transportlīdzekļu vadītāji, kuri pašrocīgi veic dažādus radošus uzlabojumus, cenšoties novērst radušās problēmas. Piemēram, ar koka tapām aizdara pīlošo benzīna bāku vai ar savilcējiem piestiprina izrūsējušo un nost kritošo izpūtēju,” par pārbaudēs pieredzēto stāsta CSDD Transportlīdzekļu kontroles un sertifikācijas inspekcijas priekšnieks JĀNIS LIEPIŅŠ.

Eksperts arī norāda, ka šādu transportlīdzekļu daļība satiksmē ir bumba ar laika degli. Nelaime var notikt brīdī, kad nāksies strauji reaģēt negaidītā situācijā, kas galarezultātā var novest pie traģiskām sekām, iesaistot arī citus satiksmes dalībniekus. Tāpat CSDD veiktajās pārbaudēs uz ceļiem vidēji katram desmitajam automobilim atklāj lielākus vai mazākus bojājumus, kas galvenokārt saistīti ar bremžu sistēmas un balstiekārtas darbību, kā arī neatbilstošām gaismām. Savukārt pēc CSDD tehniskās apskates datiem, dienā vidēji 13 automobiļiem aizliedz turpmāku daļību ceļu satiksmē, no kuriem lielākajai daļai (62%) ir problēmas ar bremžu sistēmu.

Lai arī zemāk redzami attēli, visticamāk, nav konstatēti nevienā no mūšpusē novadiem, baisā realitāte uz ceļiem ikvienam autovadītājam atkārtoti atgādina, ar kādiem pretimbraucējiem un to iespējamajām sekām jāreķinās. Turklāt, vai var apgalvot, ka ar automašīnām tamlīdzīgā tehniskā stāvoklī kāds nepārvietojas arī pa Balvu, Viļakas, Rugāju vai Baltinavas ceļiem?

Ar koka tapu aizdarināta bāka.

Saplēsta riepa.

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Numura tēma: Cukura diabēts. Katram 12. cilvēkam pasaulē ir cukura diabēts, bet katrs otrais nezina, ka viņam tas ir. Latvijā ir ap 90 000 diabēta pacientu, no kuriem 1.tipa cukura diabēta pacientu ir apmēram 5000. 1.tipa pacientu skaits Latvijā īpaši nepieaug, savukārt cilvēku, kas slimo ar 2.tipa diabētu vecumā pēc 40–50 gadiem, kļūst arvien vairāk. Kas būtu darāms savas veselības labā?

☞ Visa mana dzīve ir neatliekamā palīdzība. Intervija ar anesteziologu reanimatologu Igoru Bobrovu. Viņš jau vairākus gadus koordinē Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienesta mediķu darbu vienā no Dziesmu svētku norises vietām. Lai gādātu par medicīniskās palīdzības sniegšanu, dakteris ar savu vairāk nekā 30 gadu neatliekamās palīdzības mediķa pieredzi ir kļuvis arī ikvasaras festivālā "Positīvus" un koncertos Lucavsalā. Daktera darbavieta ir arī Specializētās medicīnas centrs, kur strādā augstākās raudzes savas jomas speciālisti.

☞ "Esmu izdevis ap 100 000 eiro, toties joprojām dzīvs!" Pieredzē par savu cīņu ar vēzi dalās ginekologs Voldemārs Lejiņš, kurš Latvijā ievieš medicīnisko apaugļošanu. Pirms trim gadiem viņš pārdeva savu kliniku, lai varētu turpināt ārstēties, saņemot labāko terapiju un diagnostiku, kāda šobrīd pieejama onkoloģijas pacientiem pasaulē. Par to, lai kādreiz šīs iespējas būtu pieejamas arī mūsu pacientiem, tagad dakteris cīnās kopā ar "O fonda" kolēģiem.

☞ Mammīt, austiņa sāp! Ja naktī bērns ir nemierīgs, raud, rausta, aiztiek ausi, turklāt viņam paaugstinās temperatūra, visticamāk, pie vainas ir vidusauss iekaisums. Kā rīkoties un palīdzēt? Vai nākamajā dienā noteikti jāmeklē ārsta palīdzība?

☞ Bīstamais azbests. Azbests ir ārkārtīgi kaitīgs veselībai, jo tas veicina dažādu slimību attīstību, izraisa vēzi. Eiropas Savienībā azbesta izmantošana jau vairāk nekā 10 gadu ir aizliegta. Tomēr Latvijas sabiedrībā azbesta bīstamība netiek pietiekami novērtēta, īpaši tas izpaužas azbesta materiālu demontāžas darbos un azbesta atkritumu noglabāšanā.

☞ Nost ar vientulību! Tā bojā veselību. Teiciens par to, ka nelaimīgas mīlestības un vientulības dēļ nemirst, tomēr neatbilst patiesībai. Ja, zaudējot mīlestību, draugus un tuviniekus, cilvēks gadiem ilgi paliek vientuļš, tas var ietekmēt ne tikai garīgo, bet arī fizisko veselību. Vēl vairāk – vientulība var būt pie vainas arī pāragras nāves gadījumā.

☞ Ne vasaru bez saldējuma! Kuru izvēlēties? Saldējuma ražotāji piedāvā arvien jaunus gadu simtiem senā vasaras garduma variācijas. Mēs šim kārdinājumam ļaujamies. Kā nu ne, jo kas tā par vasaru bez saldējuma ēšanas, īpaši jau bērniem. Kā zināt un neapjukt, kas ir kas šajā vasaras saldumu paradīzē, un izvēlēties veselīgāko un garšas kārpiņām piemērotāko.

Dārza Pasaule

☞ Turpinās vasara dārzā, sakņu dobēs, siltumnīcā un pagalmā ar rūpēm, lai ar nezālēm neaizaug sakņu un puķu dobes, kā arī mājas priekšā zaļotu mauriņš, kopā ar DP padomdevējiem Latvijas Bīskopības biedrības padomes priekšsēdētāju Juri Šteiselu, SIA "Laistam" tehniķi Edgaru Kici, Nacionālā botāniskā dārza speciālisti Mariju Semerovu un citiem.

☞ Kā atšķirt labu kapli no tāda, kas kalpos labi ja tikai vienu sezonu, un kāds rīks kaplēšanai katru reizi ir noderīgākais.

☞ Kā orientēties vienkāršu dārza laistīšanas ierīču klāstā, un kā soli pa solim to uzlabot, lai ietaupītu gan ūdeni, bet pats galvenais – laiku.

☞ Kāpēc no derīgajiem kukaiņiem dārzā un siltumnīcā priekšroku ir vērts dot kāmēnēm, nevis bitēm.

☞ Ko darīt jau vasarā, ja pāraudzis jasmīnu krūms un salda ķirsis ir izstiepies tik augsts, ka raža tiek vienīgi putniem.

☞ Vēl ir laiks pabarot dārza augus ar nezāļu vircu.

☞ Kas jāzina, izvēloties vēdināšanas ierīces siltumnīcai, piemēram, logu automātiskās atvēršanas un aizvēršanas mehānismus.

☞ Floksis ir nākamā peonija, nākamā modes puķe – intervijā saka kolekcionāre un selekcionāre Guna Rukšāne, kurai nupat iznākusi grāmata "Flokši".

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 19 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriģā acs" 6.kārtā veiksmē uzsmaidīja INGAI VOICIŠAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15. augustam.

7. kārtā

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15. augustam.

7. kārtā

6	7		9				8	2	
5		8	4	6	7				
		4	3				7	5	
			4		9				
			9	5		8	6		
					2		8		
	8	7					2	6	
				6	8	4	5	1	
4	6					1		9	8

Pareizas atbildes iesūtīja: D.Svarinskis, M.Pretice, V.Šadurska, J.Pošeika, I.Dzergača, Z.Pulča, V.Gavrjušenkova, S.Sirmā, I.Voiciša, V.Mancevičs, A.Ruduks, M.Reibāne, St.Lazdiņš, J.Voicišs, A.Ančs (Balvi), P.Bodrovs (Bērzkalnes pagasts), A.Grāvītis, V.Ločmele (Lazdukalns), A.Slišāns, A.Mičule, B.Ķise (Tilža), I.Supe (Cērpene), I.Homko (Medņeva), M.Bleive (Viksnas pagasts), E.Ločmele (Rekova), Z.Ziemele (Naudaskalns), S.Petrova (Rēzekne), Z.Šulce (Liepāja).

6. kārtas uzvarētājs ir **PĒTERIS BODROVS** no Bērzkalnes pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Sargposteni! Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Par jūlija labākās fotogrāfijas autoru atzīta LEONTĪNA DUKAĻSKA no Balviem ar fotogrāfiju "Jūrkalnes stāvkrasts", kas publicēta 13.jūlijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 2777733
www.galasparrade.lv

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
PAR AUGSTĀM
CENĀM
IEPĒRK
JAUNLOPUS un
LIELLOPUS.
Tālr. 26185703, 25573447,
29172343.

SIA "AK STIGA"
par augstām cenām iepērk
malku, papīrmalku, zāģbaļkus
mežā pie ceļa.

Pērk meža īpašumus,
cirsmas veic mežizstrādi.
Samaksa tūlītēja!
Tālr. 29213223 vai 20371384.

Pērk mežu ar zemi un
cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus
un jērus. BIO liellopiem augstas
cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk govi. Tālr. 26405626.

Pērk apaugumus.
Tālr. 26211223.

Pērk MTZ-80 aizmugures riepu vai
JUMZ labā kārtībā.
Tālr. 27826517.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
**liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Z/S "Madera" iepērk
MĀJLOPUS.
Labas cenas. Tālr. 26563019.
Samaksa tūlītēja.

Pērk briežu un aļņu ragus. Augsta
samaksa. Braucu klāt.
Tālr. 26306049.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā.
Atjaunojam taksācijas.
Tālr. 26360308.

Piedāvā darbu

Z/S aicina darbā TRAKTORISTU
ar pieredzi. Tālr. 29495944.

ZS "AMATNIEKI" Baltinavas
novadā aicina darbā:
KOKZĀGĒTAVAS OPERATORU;
TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU.
Nepieciešama iepriekšējā darba
pieredze.
Tālr. 29326534, e-pasts:
amatnieki5@inbox.lv

SIA "AUTO SCAN" (reģ.Nr.
44103052308) aicina darbā
C KATEGORIJAS
AUTOVADĪTĀJU ar vēlmi apgūt E
kategoriju darbam pa Baltijas
valstīm. Tālr. 29433044.

Reklāma

LAFIKO.LV
AIZDEVUMI
pensionāriem un
strādājošajiem
BALVOS, TAUTAS IELĀ 1
2. stāvā - katru darbdienu.
Tālr. 64521873, 26402362.

Projekts

Ziemeļlatgalē īstenoto LEADER projektu konference

Šī gada 1.augustā biedrība "Balvu rajona partnerība" piedāvā iespēju esošajiem un potenciālajiem LEADER projektu īstenotājiem un Vietējās rīcības grupas biedriem piedalīties konferencē "15 veiksmīgie projektu stāsti Ziemeļlatgalē". Konferences laikā notiks īstenoto LEADER projektu prezentācijas - izstādes ar iespēju iepazīties ar jaunajiem un esošajiem uzņēmējiem, mājražotājiem un viņu ražoto produkciju vai sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī skatīt un baudīt sabiedriskā labuma projektu īstenotāju piedāvātās iespējas Rugāju, Balvu, Baltinavas un Viļakas novadu pagastos un lauku teritorijās. Īsumā atskatīsimies arī uz 15 gados paveikto!

Kontaktinformācija: pieteikties līdz 27.07.2018. pie stratēģijas administratīvās vadītājas Ilonas Džigures vai elektroniski balvurajpartneriba@gmail.com, 29134410.

Lapni lūgt konferencē!

LEADER KONFERENCE
"15 veiksmīgie projektu stāsti
Ziemeļlatgalē"
2018. gada 1. augustā

10.00 Ieskaņi, reģistrācija
10.30 - 10.35 LEADER konferences atklāšana
10.35 - 10.45 **Liene Pomere**, biedrības "Balvu rajona partnerība" valdes priekšsēdētāja
10.45 - 10.50 **Sandra Kapteina**, Rugāju novada domes priekšsēdētāja
10.55 - 11.00 **Saulcerīte Indriķeva**, LAD ZARLP vadītāja
11.00 - 11.05 Biedrības "Latvijas Lauku Forums" pārstāvis

LEADER ĪSTENOTO PROJEKTU PREZENTĀCIJA - IZSTĀDE

11.05 - 11.15 **Gunta Grigāne**, Rugāju novada domes Kultūras nodaļas īstenotā projekta
11.15 - 11.23 **Ivars Saide**, biedrība "Nāc un Taisi", skaņu un gaismas studijas izveide
11.23 - 11.30 **Nauris Pomers**, SIA "ASNA - G", galdaizcēlo - dekoratīvie elementi
11.30 - 11.37 **Alvis Circevičs**, Z/S Alefros, augļu un dārzeņu pārstrāde Viļakas novadā
11.37 - 11.45 **Inga Brūvere**, SIA "Pīlēm", koša rotālieto ražošanas uzstādīšana
11.45 - 11.53 **Ize Lesniece**, Z/S "Kļava", bioloģiskās produkcijas pārstrāde/mācībspējas
11.53 - 12.00 **Maruta Arāle**, Vecitības pag. "Izveidota b-ka "Saima", kultūras projekti
12.00 - 12.20 kafija ar sieračūdes
12.20 - 12.27 **Balvu novada pašvaldības īstenotā projekta** pašvaldības speciālisti
12.28 - 12.35 **Artūrs Sārtaputis**, uzstata zinātnes, veselības un sporta studija Balvos
12.35 - 12.43 **Kaspars Paršins**, SIA "IPAC", būvuzraudzības un iebiedrības pakalpojumi
12.43 - 12.50 **Iļvars Keiķis**, atpūtas iespējas - puzļu bāze "Aicinājums", krājizdevumu biedrība
12.50 - 12.57 **Skaidrīte Krakepe**, Skaidrīte b-ka "Aicinājums", krājizdevumu biedrība
12.57 - 13.05 **Iza Lāpīte**, mājasbūvniecība, ogu un dārzeņu pārstrāde/saldēšana
13.05 - 13.13 **Elīna Kalva**, SIA "Amati projekts", reklāmas māksliniece Ziemeļlatgalē
13.13 - 13.20 **Skaidrīte Šalcīne**, Medpavas etnogrāfiskais ansamblis/Balkonas kopa "Egle"
13.20 - 13.30 **Briede LINC 2018 Sorņiļ**, VRG administratīvā vadītāja asistente
13.30 - 14.30 Darbs fotozīmē, diskusijas, pateicības, godināšana un pārstāvgumi

*Lejupni pārlūgt konferencē:
Rugāju novada domes, Rugāju novads, Rugāju, Karsneses iela 57*

LEADER KONFERENCE
2018. gada 1. augustā
Balvu rajona partnerība
Balvu novads
Rugāju novads
Lauku Forums
ASNA - G
IPAC
Puzļu bāze "Aicinājums"
Medpavas etnogrāfiskais ansamblis
VRG administratīvā vadītāja asistente

4. augusts 2018
laukumā pie Viļakas pilsētas estrādes

Alpa Šalcāna atceres
"Es pārnākšu"
PASĀKUMS

Plkst. 19:00
Koncerts "Es pārnākšu..."
A. Šalcāna dziesmas izpilda - Andris Balfacis, Nikolajs Puzikovs, Aivars Lapšāns, Ginta Zābele, Egons Salmanis, Aldis Prancāns, Jānis Ločmelis, Māris Lōpāns, Modris Teilāns, Larisa Kļaviņa, Vībs Čibulis, Marija Maslovska, Saļņevas kapela, Vecitības deju kopa "Viola", Kubulu vokālais ansamblis, duets "Gunārs un Zane", grupa "Leļķkastnieki"
Pavadījums muzikālā apvienība "Ainis" ieeja iepriekšpārdošanā Eur 4.00

Plkst. 22:00
Zajumballe kopā ar grupām
Inga un Normunds, Manī Mākoņi, Unknown Artist, Nikolaju Puzikovu un aļ Čivix
ieeja iepriekšpārdošanā Eur 4.00

Iepriekšpārdošanā pērkot uz abiem pasākumiem kopā
ieejas maksa Eur 6.00
Pasākuma dienā katram pasākumam ieejas maksa Eur 5.00
Biļetes var iegādāties Biļešu paradīzes kasēs
Viļakas KN un Balvos Brīvības ielā 47 (Balvu muižas ēkā)
Ielvedes kabinetā
Bērniem līdz 10 gadu vecumam ieeja bez maksas
Atbalsta: Organiskā šķiņķa "Nāc un Taisi", Darbības kafetērija, "Aicinājums" un "Leļķkastnieki"

Pārliecinies, vai abonēji

Veiksmes prognoze

25.jūlijs. Sarežģītā trešdienā nekas neies kā pa sviestu. Drīzāk būs dažādas aizķeršanās, kavēšanās, pārceltas tikšanās, neplānoti darbi. Tāpēc šodien nebojā sev nervus un neturies pie darāmo darbu saraksta. Nu nekas nebūs pēc plāna, nu nebūs... Lai vēl vairāk nesarežģītu sev dzīvi, šodien atturieties no stomatoloģiskām manipulācijām un operācijām (protams, saskaņojot ar zobārstu). Arī tirdzniecības centriem šodien vēlams mest likumu, jo šodien nopirkta kleita pēc pirmās mazgāšanas Tev atgādinaš noplukušu grīdas lupatu, bet dēla *krutās* botes izjuks pirmajā peļķē. Vai tev to vajag?

26.jūlijs. Kļūdainajā ceturtdienā būs daudz iespēju kļūdoties, tāpēc nedzen savu auto uz servisu, kompjūterdiagnostiku vai pats (-i) nedodies ne uz datortomogrāfijas vai magnētiskās rezonanses kabinetu (ja vien tas nav dzīvības un nāves jautājums), jo dažāda veida elektroniskās iekārtas var nobrukt vai uzrādīt nepareizus rezultātus. Jo gan šodien, gan rīt *cilvēciskais faktors* var radīt dažādas bīstamas situācijas tāpēc, ka tuvojas rītdienas Mēness aptumsums. Un diemžēl daudziem sāks *braukt jumti*, īpaši tukšo stundu laikā no plkst. 16.41 līdz 24.00 gan šodien, gan rīt, tādēļ būtu labāk arī atteikties no avio transporta.

27.jūlijs. Apsveicu, pilns Mēness aptumsums ir klāt. Ja nebūs apmācies, tā sākuma fāzi pie debesīm varēs vērot no plkst. 22.30, bet maksimumu plkst.23.22. Kaut gan vienkāršas ziņkāres pēc es to darīt neiesaku. Bet gan tikai tādā gadījumā, ja ir konkrēts mērķis, piemēram, tikt vaļā no alkohola, narkotiku, azartspēļu, rīšanas (piedodiet, pārēšanās) netikuma. Ja to vēlaties darīt, tad, skatoties uz dilstošo mēness ripu, jāiedomājas, pat spilgti jāiztēlojas, ka tur sarūk Jūsu slimība - atkarība, no kuras vēlaties atbrīvoties. Kad būsiet beidzis vērot šo dabas parādību, neaizmirstiet pateikties kosmosam un esat pārliecināts, ka turpmāk būsiet spējīgs (-a) dzīvot pareizu un pilnvērtīgu dzīvi bez šīm atkarībām. Lai izdodas!

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts	Diena
O 24.07	Skaidrs +19	Mazmākoņains, neliels lietus +25
T 25.07	Skaidrs +18	Mazmākoņains, neliels lietus +25
C 26.07	Skaidrs +19	Mazmākoņains +28
Pk 27.07	Skaidrs +19	Mazmākoņains, stiprs lietus, pērkona negaiss +23

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikumi

*Laime ir vilnis, kas jūrā skrien,
Laime ir stīga, kas sirdis sien,
Laime ir klusēt un laime ir just,
Kā Tava sirds man līdzās pukst.*

Sirsniņi sveicam **Inesi** un **Jāni Vasariņus**
Sudrabkāzu jubilejā! Lai Jūsu laimei jūras plašums un
mīlestībai - saules mūžs!
Valentīna, Ļuba, Jānis, Antra un Andris, Anna, Jānis

*Noaud smalku prieka pavedienu
Un palaid gaisā, kā to dara sīkais zirneklītis.
Pasmaidi tai sievietei, kas raugās spogulī
Tev pretī,*

*Un vēli, gaisā lai atnāk jaunais rīts.
Neskumsti, ja dvēselei ir auksti,
Nebēdā, ja sirdij reizēm salst.
Sameklē sev sīku prieka puteklīti,
Ļauj, lai tajā laimes ziedi plaukst.*

Vismīļākie sveicieni skaistajā jubilejā **Ritai Mačai!**
Lai dienu ritumā kopā ar Tevi ir prieks, laime,
veiksme un veselība.

Terēza ar ģimeni, Tekla

*Aiziet gadi - skaisti, skarbi,
Ar tiem ir kopā Tavi krietnie darbi,
Zem gadu nastas vēlam nepagurt,
Un gaišu pavardu joprojām kurt.*

Miļi sveicam **Antonu Učelnieku** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam laimi, prieku, veselību, Dieva svētību turpmākajos gados.
Bitaiņi Augstaros

*Lai saule ilgi vēl staro,
Kaut matos krīt un nekūst gadu sniegs.
Lai spēka pietiek katram dienas ritam,
Lai katrs rīts kā skaisti ziedi plaukst.*

Vēlam veselību, spēku, Dieva svētību **Annai Loginai**
Pazlaugā lielajā dzīves jubilejā un vārdadienā!
Meita, mazbērni un mazmazbērni, Kauperu ģimene Rēzeknē

Pārdod

**Pārdod
Opel Zafira,
1.9 TDI, 2006.g.,
TA. Tālr. 29360850.**

Skaldīta malka ar piegādi.
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod kartupeļu racēju
(spārdeklis). Tālr. 29430538.

Pārdod sivēnus Sudarbē.
Tālr. 28387221.

Pārdod telīti, 5 mēn. veca.
Tālr. 29147128.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 20600557.

Pārdod graudus.
Tālr. 28604848.

Pārdod granti kopā ar dolomīta
šķembu. Piegāde.
Tālr. 26444920.

Dažādi

Smalcina zāli ar smalcinātāju.
Tālr. 29165808.

Mājas tortes. Tālr. 26732183.

Piegādā granti, smilti, šķembas,
melnzemi. Remontē piebraucamos
ceļņus. Iemontē ūdensvadu,
kanalizāciju. Tālr. 28398548.

Īrē 1-istabas dzīvokli Balvos.
Tālr. 26491205.

Izīrē 1-istabas dzīvokli.
Tālr. 27820056.

20.jūlijā pie Balvu autoostas (izlēca
no mašīnas) pazudis melns,
garspalvainš RUNCIS ar baltu
krūtiņu un baltām ķepiņām, ļoti kuplu
asti. Vasarā melnā spalva ir
rūsgana, uz sāniem spalva īsiņa, jo
kaķis garo spalvu noplēsis. Kaķītis ir
baillīgs. Atradējam atlidzība (30 EUR)
garantēta. Tālr. 26319986.

Rugāju novada GAIĻĀKALNA
kapu sakopšanas talka
26.jūlijā plkst. 10.00.

Pateicība

Vīsielākā cieņa un pateicība visiem, kuri bija kopā ar mums, izvadot smiltajā **Jāni Zelču.**

Milzīga pateicība visiem ziedotājiem, psalmu dziedātājiem un prāvestam.

SIEVA MARIJA, SKAIDRĪTES ĢIMENE

Līdzjūtības

*...saucu un saucu,
bet vārdi tek atpakaļ pa to pašu
taciņu,
pa kuru viņa aizgāja klusi...
(M.Laukmane)*

Dalām sāpju smagumu ar **Sarmīti Ivanovu, MĀMULĪTI** Mūžībā pavadot, un izsakām visdziļāko līdzjūtību visiem tuviniekiem.
Riekstiņu ģimene Mālpurē

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti,
Lai nu mīļā Zemes māte
Pārklāj savu seģenīti.*

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Sarmītei Ivanovai ar ģimeni,** pavadot mīļo **MĀMIŅU, OMĪTI** kapu kalniņā.
Aija, Ilze, Iveta, Livija, Laimdota, Vineta

*Tu katram vienam tikai viena,
Kurai, kā pie saules bērni turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skujām birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt.*
Skumju brīdī esam kopā ar **Sarmīti Ivanovu un tuviniekiem, MĀMIŅU** zemes klēpī guldot.
Balvu pamatskolas saime

*Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt.
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt.*
Kad mūžības vēji un sveces izraud smagu sāpi, esam kopā ar **dēlu, meitu un viņu ģimenēm,** kad Mūžībā jāpavada **MARIANNA RUBUĻEVA.**
Dzemdību un ginekoloģijas nodaļas kolektīvs

*Kur es savas sāpes likšu,
Kam nu lūgšu spēku dot...
Es vairs tevi nesatīkšu,
Visu mūžu dzīvoju.* (Z.Purvs)
Kad mūžības ceļā devusies **MARIANNA RUBUĻEVA,** lai mūsu patiesi mierinājuma vārdi dod spēku un atbalstu sāpju brīdī visiem viņas mīļajiem tuviniekiem.
Bijušie ginekoloģijas nodaļas kolēģi

*Klusums, tevis vairs nav,
Tikai atmiņas,
Kas aizkustina dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti, - skan.* (A.Gļauda)
Izsakām līdzjūtību meitas un dēla ģimenēm, kā arī tuviniekiem, māti **MARIANNU RUBUĻEVA** (dzim. Gabrāne) Mūžībā pavadot.
Bijušie klasesbiedri

*Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz...
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.*
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Kristapam Kļanskim un tuviniekiem,** pavadot vecmammu **MARIANNU RUBUĻEVA** mūžības ceļā.
Austriš, Sarmīte

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...
(R.Skujīņa)*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Agrim un Sarmītei ar ģimenēm,** māmiņu **MARIANNU RUBUĻEVA** mūžībā pavadot.
Juris un Una Kolosovi

*Kas smagāks vēl var būt
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.
(I.Lasmanis)*
Lai mūsu līdzjūtības vārdi ir patiesi mierinājums **meitai Sarmītei un dēlam Agrim ar ģimenēm,** māmiņu, vecmāmiņu, vecvecmāmiņu **MARIANNU RUBUĻEVA** mūžībā pavadot.
Vidzemes ielas 10a mājas iedzīvotāji

*Jel neraudiet - mans sāpju ceļš ir
galā,
Es upei melnajai nu pāri jau...
Es dusu klusā, aizmigušā salā,
Kur ciešanu un sāpju vairāk nav.* (A.Skalbe)

Kad acis skumju pilnas, kad brīdis ir tik smags, klusa un patiesa līdzjūtība **Sarmītei un Agrim ar ģimenēm,** māmiņu **MARIANNU RUBUĻEVA** mūžībā pavadot.
Ruta, Inga, Loreta, Raimonds

*Tik daudz siltu vārdu teici,
Tik daudz mīlestības prati dot.
Darbu grūtāko ar smaidu veici,
Paldies dzīvei teici, klusi aizejot.*
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Sarmītes ģimenei,** māmiņu **MARIANNU RUBUĻEVA** mūžības ceļā pavadot.
Irene, Anna

*Mēs klusi paliekam šai vieta
Vējš šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr savējo atmiņā būs.*
Sāpju un skumju brīdī izsakām līdzjūtību **Martai Kļaviņai un tuviniekiem,** māsu **INTU KĻAVIŅU** aizsaules ceļā pavadot.
Ezera ielas 40.mājas 4.ievejas iedzīvotāji

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst,
Mīļas rokas ziedus noklās,
Un tev vienmēr silti būs.*
Skumju brīdī esam kopā ar **Ainu, MĀMIŅU** aizsaulē izvadot.
Punduru RSN kolektīvs

*Apsedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Apklusuši mātes solī,
Dzīves ceļu staigājot.*
Mūsu patiesa līdzjūtība **Ainai un Kristapam,** kad **MĀMIŅA, SIEVASMĀTE** guldīta Zemes mātes klēpī.
Vidzemes ielas 1.mājas kaimiņi

*Jau saule riet. Sirds atvadās no
dienas,
Sirds pretī klusumam un dusai iet...
Zem kokiem mūžīgiem, kas zilgmē
slienās.*

*Jau saule riet...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **piederīgajiem,** kad pa mūžības ceļu aizgājis tuvs cilvēks **JĀNIS PUNDURS.**
Lidija, Maruta, Daiņa ģimene un Ilonas ģimene*

*Vien paliek atmiņas ar mīlestības
vārdiem,*

*Nu dvēselīte debesīs sev jaunu
ligzdu vij.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Tamārai Ivanovai un tuviniekiem,** māsu Ināru mūžības ceļā pavadot.
Virģiniņa, Larisa, Ilmārs, Ārija, Kokoreviči, Jevdejevi, Saveljeva

*Kad vakaram tavam neaust vairs
rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Antonam Šaicānam ar ģimeni, BRĀLI** mūžības ceļā pavadot.
Medņevas pagasta pārvaldes darbinieki

*Pārtrūka stīga, aplusa dziesma,
Apdzīsa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielīja sāpju un asaru trauks.* (Z.Purvs)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība ir mierinājums **Lilitai ar ģimeni un tuviniekiem, JĀNI KALVI** pavadot mūžības ceļā.
Medņevas pagasta pārvaldes darbinieki

*Mēs brīdī ceļojām šai dzīvē kopā,
Nu mūža mājā iegāji tu viens...
Mūžībā aizgājis **JĀNIS KALVIS,** skumstam un izsakām patiesu līdzjūtību **dēlam Laimonim un meitai Intai, viņu ģimenēm.**
Bijušās p.s. "Medņeva" darbabiedri*

*Tēt, klusē taka, kur tu gāji,
Putni velti tevī dārzā sauc.
Tik šodien mīļi atmiņziedi
Pār tālo bērniņu un tevi sauks.*
Kad bēdas un smagums dara tumšu vasaras rītu, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Laimonim Kalvim, TĒVU** mūžībā pavadot.
Aldis, Ainārs, Jānis, Laimons, Jānis, Aldis

Indekss 3004
Vaduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
*Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.*

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrūnis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VIČUKS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3065

ŽURNĀLISTI
-
26555382